

Forslag til lov om Højteknologifonden.
(Lovforslag nr. L 2).

Trafikministeren (Flemming Hansen) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om anlæg af 1. etape af Frederikssundmotorvejen mellem Motorring 3 og Motorring 4.
(Lovforslag nr. L 11).

Forslag til lov om ændring af lov om nedlæggelse af statsbanestrækningerne (statsbanerne) Høbro-Løgstør og Tommerup-Assens og lov om anlæg af Ringbanen mellem Hellerup og Ny Ellebjerg. (Løgstørbanen og perroner til Øresundsbanen på Ringbanen).
(Lovforslag nr. L 12).

Justitsministeren (Lene Espersen) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om gennemførelse af Europol-konventionen og lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet og lov om international fuldbyrdelse af straf m.v. (Gennemførelse af tillægsprotokoller til Europol-konventionen m.v.).
(Lovforslag nr. L 6).

Forslag til lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union.
(Lovforslag nr. L 5).

Forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland. (Børnepornografi).
(Lovforslag nr. L 4).

Kl. 13.05

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af elinstallatører m.v. og lov om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand og afløbsledninger. (Adgang for ikkeautoriserede til at foretage visse udskiftninger m.v.).
(Lovforslag nr. L 15).

Forslag til lov om ændring af lov om tilsyn med firmapensionskasser og pensionsbeskatningsloven. (Gennemførelse af direktiv om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter og tilsyn hermed).
(Lovforslag nr. L 14).

Forslag til lov om ændring af lov om værdipapirhandel m.v. og lov om finansiell virksomhed. (Gennemførelse af markedsmisbrugs- og prospektdirektivet).
(Lovforslag nr. L 13).

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af »Overenskomst mellem Danmark, Estland, Finland, Island, Letland, Litauen, Norge og Sverige om Den Nordiske Investeringsbank«.
(Beslutningsforslag nr. B 5).

Medlemmer af Folketinget Pernille Rosenkrantz-Theil (EL), Keld Albrechtsen (EL), Line Barfod (EL) og Søren Søndergaard (EL) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til undervisningsministeren og videnskabsministeren:

»Hvad kan ministrene oplyse om fremtiden for kvote 2?«
(Forespørgsel nr. F 1).

Medlemmer af Folketinget Jesper Langballe (DF), Søren Krarup (DF), Poul Nødgaard (DF) og Peter Skaarup (DF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til kirkeministeren:

»Hvordan vurderer regeringen, at den danske folkekirkens særlige stilling efter grundlovens § 4 sikres bedst muligt i fremtiden?«
(Forespørgsel nr. F 2).

Medlemmer af Folketinget Aage Frandsen (SF), Jørn Jespersen (SF), Villy Søvnald (SF) og Kristen Touborg (SF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren:

»Hvordan vurderer regeringen de økonomiske konsekvenser af udmøntningen af »aftale om strukturreform« fra juni 2004, og hvordan vil re-

geringen sikre de folkevalgtes indflydelse, herunder de mindre partigrupperes repræsentation, samt hvordan vil regeringen sikre udøvelsen af forvaltningernes faglighed og herunder sikre høj faglighed i specialinstitutionerne på socialområdet og fastholdelse af armslængdeprincippet mellem myndigheder og virksomheder f.eks. på miljøområdet?» (Forespørgsel nr. F 3).

Samtykke til behandling

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at nedsættelse af Udvalget til Behandling af Grundlovsforslag, som er opført under punkt 28 på dagsordenen, kun kan ske i dette møde med Tingets samtykke, jf. forretningsordenens § 7, stk. 8, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Meddelelse om valggrupper

Formanden:

Som punkterne 1-35 er optaget valg af medlemmer og stedfortrædere til en række udvalg m.v. Til disse valg er anmeldt følgende valggrupper: en gruppe på 99 medlemmer: Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Kristendemokraterne, Peter Brixtofte (UFG) og Anders Møller (UFG);

en gruppe på 80 medlemmer: Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten, Tjóðveldisflokkurin, Siumut og Inuit Ataqatigiit.

Der foreligger indstilling fra grupperne om disse. Navnene på de valgte vil blive optaget i Folketingets registreringssystem og i Folketingstidende.

Samtidig er fra grupperne fremkommet forslag om valg af formand og næstformand. Der er kun bragt én i forslag til hver af disse poster, og navnene er optaget i Folketingets registreringssystem og i Folketingstidende.

Skulle der inden kl. 12.00 i morgen komme indsigelse mod ét eller flere af valgene af formænd og næstformænd, vil der blive indkaldt til sættemøde i det pågældende udvalg.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Valg af 16 medlemmer til Udvalget for Forretningsordenen.

Valgt blev:

- 1 Christian Mejdahl (V)
- 2 Svend Auken (S)
- 3 Poul Nødgaard (DF)
- 4 Kaj Ikast (KF)
- 5 Aage Frandsen (SF)
- 6 Inge Dahl-Sørensen (V)
- 7 Birthe Rønn Hornbech (V)
- 8 Rikke Hvilshøj (V)
- 9 Erik Larsen (V)
- 10 Kristian Thulesen Dahl (DF)
- 11 Peter Skaarup (DF)
- 12 Knud Erik Kirkegaard (KF)
- 13 Pia Christmas-Møller (KF)
- 14 Mogens Nørgård Pedersen (KD)
- 15 Frank Jensen (S)
- 16 Lissa Mathiasen (S)
- 17 Helge Mortensen (S)
- 18 Pia Gjellerup (S)
- 19 Ole Sohn (SF)
- 20 Niels Helveg Petersen (RV)
- 21 Line Barfod (EL)

(Udvalget for Forretningsordenen består af Folketingets Præsidium (nr. 1-5) tillige med 16 valgte medlemmer).

Formand: Christian Mejdahl (V)

Næstformand: Svend Auken (S)

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Valg af 17 medlemmer til Udvalget til Valgs Prøvelse.

Valgt blev:

- 1 Gitte Lillelund Bech (V)
- 2 Christian Lund Jepsen (V)
- 3 Marianne Pedersen (V)
- 4 Henrik Vestergaard (V)
- 5 Poul Nødgaard (DF)
- 6 Kristian Thulesen Dahl (DF)
- 7 Kaj Ikast (KF)
- 8 Carina Christensen (KF)
- 9 Bodil Kornbek (KD)

- 10 Arne Toft (S)
 11 Helge Mortensen (S)
 12 Karen J. Klint (S)
 13 Lissa Mathiasen (S)
 14 Pia Gjellerup (S)
 15 Ole Sohn (SF)
 16 Niels Helveg Petersen (RV)
 17 Keld Albrechtsen (EL)

Formand: Karen J. Klint (S)
 Næstformand: Christian Lund Jepsen (V)

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Arbejdsmarkedsudvalget.

Valgt blev:

- Til medlemmer:
 1 Charlotte Antonsen (V)
 2 Erik Larsen (V)
 3 Freddy Dam (V)
 4 Jens Vibjerg (V)
 5 Bent Bøgsted (DF)
 6 Kristian Thulesen Dahl (DF)
 7 Lars Barfoed (KF)
 8 Charlotte Dyremose (KF)
 9 Mogens Nørgård Pedersen (KD)
 10 Anne-Marie Meldgaard (S)
 11 Bjarne Laustsen (S)
 12 Jan Petersen (S)
 13 Lone Møller (S)
 14 Ole Vagn Christensen (S)
 15 Ole Sohn (SF)
 16 Ida Jørgensen (RV)
 17 Søren Søndergaard (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Irene Simonsen (V)
 Ulrik Kragh (V)
 5-6 Colette L. Brix (DF)
 Mikkel Dencker (DF)
 7-8 Carina Christensen (KF)
 9 Flemming Oppfeldt (V)
 10-14 Mette Frederiksen (S)
 Lene Jensen (S)
 15 Lene Garsdal (SF)

16 Marianne Jelved (RV)

17 Thomas Adelskov (S)

Formand: Jens Vibjerg (V)

Næstformand: Bjarne Laustsen (S)

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Boligudvalget.

Valgt blev:

- Til medlemmer:
 1 Inge-Lene Ebdrup (V)
 2 Rikke Hvilshøj (V)
 3 Ulrik Kragh (V)
 4 Gudrun Laub (V)
 5 Freddie H. Madsen (DF)
 6 Anita Knakkegaard (DF)
 7 Carina Christensen (KF)
 8 Helle Sjelle (KF)
 9 Tove Videbæk (KD)
 10 Jørn Pedersen (S)
 11 Jytte Andersen (S)
 12 Lars Kramer Mikkelsen (S)
 13 Lissa Mathiasen (S)
 14 Carsten Hansen (S)
 15 Morten Homann (SF)
 16 Ida Jørgensen (RV)
 17 Keld Albrechtsen (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Sven Buhkall (V)
 Svend Aage Jensby (V)
 5-6 Poul Fischer (DF)
 Karina Sørensen (DF)
 7-8 Lars Barfoed (KF)
 9 Flemming Damgaard Larsen (V)
 10-14 Claus Larsen-Jensen (S)
 René Skau Björnsson (S)
 15 Kamal Qureshi (SF)
 16 Martin Lidegaard (RV)
 17 Sophie Hæstorp Andersen (S)

Formand: Lissa Mathiasen (S)

Næstformand: Ulrik Kragh (V)

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Det Energipolitiske Udvalg.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Kim Andersen (V)
- 2 Ulrik Kragh (V)
- 3 Lars Christian Lilleholt (V)
- 4 Helga Moos (V)
- 5 Inger Støjberg (V)
- 6 Aase D. Madsen (DF)
- 7 Uno Larsson (DF)
- 8 Else Theill Sørensen (KF)
- 9 Christian Wedell-Neergaard (KF)
- 10 Arne Toft (S)
- 11 Erik Mortensen (S)
- 12 Jan Trøjborg (S)
- 13 Svend Auken (S)
- 14 Torben Hansen (S)
- 15 Anne Grete Holmsgaard (SF)
- 16 Martin Lidegaard (RV)
- 17 Keld Albrechtsen (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-5 Sven Buhrkall (V)
Flemming Damgaard Larsen (V)
- 6-7 Freddie H. Madsen (DF)
Jesper Langballe (DF)
- 8-9 Charlotte Dyremose (KF)
Bodil Kornbæk (KD)
- 10-14 Henning Gjellerod (S)
Helge Mortensen (S)
- 15 Kristen Touborg (SF)
- 16 Elsebeth Gerner Nielsen (RV)
- 17 Claus Larsen-Jensen (S)

Formand: Aase D. Madsen (DF)

Næstformand: Anne Grete Holmsgaard (SF)

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Erhvervsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Else Winther Andersen (V)
- 2 Kim Andersen (V)

- 3 Svend Erik Hovmand (V)
- 4 Christian Lund Jepsen (V)
- 5 Colette L. Brix (DF)
- 6 Poul Fischer (DF)
- 7 Carina Christensen (KF)
- 8 Lars Barfoed (KF)
- 9 Jann Sjørnsen (KD)
- 10 Frode Sørensen (S)
- 11 Jan Trøjborg (S)
- 12 Jens Peter Vernersen (S)
- 13 Ole Vagn Christensen (S)
- 14 Peder Sass (S)
- 15 Poul Henrik Hedeboe (SF)
- 16 Naser Khader (RV)
- 17 Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Jens Hald Madsen (V)
Svend Aage Jensby (V)
- 5-6 Mikkel Dencker (DF)
Jette Jespersen (DF)
- 7-8 Pia Christmas-Møller (KF)
9 Flemming Oppfeldt (V)
- 10-14 Lotte Bundsgaard (S)
Morten Bødskov (S)
- 15 Ole Sohn (SF)
- 16 Ida Jørgensen (RV)
- 17 Niels Sindal (S)

Formand: Svend Erik Hovmand (V)

Næstformand: Colette L. Brix (DF)

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Europaudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Charlotte Antonsen (V)
- 2 Svend Erik Hovmand (V)
- 3 Jens Kirk (V)
- 4 Thor Gunnar Kofoed (V)
- 5 Henrik Vestergaard (V)
- 6 Jesper Langballe (DF)
- 7 Karina Sørensen (DF)
- 8 Helle Sjelle (KF)
- 9 Christian Wedell-Neergaard (KF)
- 10 Claus Larsen-Jensen (S)
- 11 Lene Jensen (S)

- 12 Jacob Buksti (S)
- 13 Ritt Bjerregaard (S)
- 14 Niels Sindal (S)
- 15 Anne Grete Holmsgaard (SF)
- 16 Elisabeth Arnold (RV)
- 17 Keld Albrechtsen (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-5 Flemming Damgaard Larsen (V)
Jens Christian Larsen (V)
- 6-7 Per Dalgaard (DF)
Jørn Dohrmann (DF)
- 8-9 Pia Christmas-Møller (KF)
Mogens Nørgård Pedersen (KD)
- 10-14 Jeppe Kofod (S)
Frank Jensen (S)
- 15 Villy Søvnald (SF)
- 16 Niels Helveg Petersen (RV)
- 17 Søren Søndergaard (EL)

Formand: Claus Larsen-Jensen (S)

Næstformand: Charlotte Antonsen (V)

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Valg af 17 medlemmer til Finansudvalget.

Valgt blev:

- 1 Peter Christensen (V)
- 2 Svend Heiselberg (V)
- 3 Svend Erik Hovmand (V)
- 4 Rikke Hvilshøj (V)
- 5 Kristian Thulesen-Dahl (DF)
- 6 Per Dalgaard (DF)
- 7 Lars Barfoed (KF)
- 8 Pia Christmas-Møller (KF)
- 9 Jann Sjursen (KD)
- 10 Jan Petersen (S)
- 11 Lissa Mathiasen (S)
- 12 Lotte Bundsgaard (S)
- 13 Nicolai Wammen (S)
- 14 Klaus Hækkerup (S)
- 15 Jens Peter Vernersen (S)
- 16 Ole Sohn (SF)
- 17 Morten Helveg Petersen (RV)

Formand: Kristian Thulesen-Dahl (DF)

Næstformand: Svend Heiselberg (V)

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Forsvarsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Kim Andersen (V)
- 2 Gudrun Laub (V)
- 3 Ulrik Kragh (V)
- 4 Gitte Lillelund Bech (V)
- 5 Peter Skaarup (DF)
- 6 Søren Krarup (DF)
- 7 Helge Adam Møller (KF)
- 8 Kaj Ikast (KF)
- 9 Jann Sjursen (KD)
- 10 Bjarne Laustsen (S)
- 11 Per Kaalund (S)
- 12 Poul Andersen (S)
- 13 Poul Qvist Jørgensen (S)
- 14 Villy Søvnald (SF)
- 15 Morten Helveg Petersen (RV)
- 16 Søren Søndergaard (EL)
- 17 Kuupik Kleist (IA)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Svend Heiselberg (V)
Jens Kirk (V)
- 5-6 Pia Kjærsgaard (DF)
Bent Bøgsted (DF)
- 7-8 Carina Christensen (KF)
9 Troels Lund Poulsen (V)
- 10-13 Jeppe Kofod (S)
Jan Trøjborg (S)
- 15 Marianne Jelved (RV)
- 16 Keld Albrechtsen (EL)
- 17 Lars-Emil Johansen (SIU)

Formand: Helge Adam Møller (KF)

Næstformand: Ulrik Kragh (V)

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Valg af 17 medlemmer til Indfødsretsudvalget.

Valgt blev:

- 1 Hans Andersen (V)
- 2 Inge Dahl-Sørensen (V)
- 3 Gudrun Laub (V)

- 4 Lars Christian Lilleholt (V)
- 5 Søren Krarup (DF)
- 6 Jesper Langballe (DF)
- 7 Else Theill Sørensen (KF)
- 8 Helle Sjelle (KF)
- 9 Eyvind Vesselbo (V)
- 10 Henrik Sass Larsen (S)
- 11 Lars Kramer Mikkelsen (S)
- 12 Lotte Bundsgaard (S)
- 13 Morten Bødskov (S)
- 14 Anne-Marie Meldgaard (S)
- 15 Kamal Qureshi (SF)
- 16 Elisabeth Arnold (RV)
- 17 Søren Søndergaard (EL)

Formand: Else Theill Sørensen (KF)
Næstformand: Søren Krarup (DF)

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Kirkeudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Birthe Rønn Hornbech (V)
- 2 Flemming Damgaard Larsen (V)
- 3 Irene Simonsen (V)
- 4 Henrik Vestergaard (V)
- 5 Jesper Langballe (DF)
- 6 Søren Krarup (DF)
- 7 Knud Erik Kirkegaard (KF)
- 8 Charlotte Dyrøse (KF)
- 9 Jann Sjursen (KD)
- 10 Arne Toft (S)
- 11 Karen J. Klint (S)
- 12 Mette Frederiksen (S)
- 13 Frank Jensen (S)
- 14 Sophie Hæstorp Andersen (S)
- 15 Lene Garsdal (SF)
- 16 Niels Helveg Petersen (RV)
- 17 Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Else Winther Andersen (V)
Christian Lund Jepsen (V)
- 5-6 Karina Sørensen (DF)
Poul Nødgaard (DF)

- 7-8 Kaj Ikast (KF)
- 9 Erik Larsen (V)
- 10-14 Bjarne Laustsen (S)
Pia Gjellerup (S)
- 15 Aage Frandsen (SF)
- 16 Naser Khader (RV)
- 17 Line Barfod (EL)

Formand: Birthe Rønn Hornbech (V)
Næstformand: Karen J. Klint (S)

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Kommunaludvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Thor Gunnar Kofoed (V)
- 2 Gudrun Laub (V)
- 3 Ester Larsen (V)
- 4 Marianne Pedersen (V)
- 5 Jens Vibjerg (V)
- 6 Uno Larsson (DF)
- 7 Poul Nødgaard (DF)
- 8 Knud Erik Kirkegaard (KF)
- 9 Helle Sjelle (KF)
- 10 Arne Toft (S)
- 11 Inger Bierbaum (S)
- 12 Jørn Pedersen (S)
- 13 Karen J. Klint (S)
- 14 Ole Stavad (S)
- 15 Kristen Touborg (SF)
- 16 Margrethe Vestager (RV)
- 17 Line Barfod (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-5 Leif Mikkelsen (V)
Inger Støjberg (V)
- 6-7 Kristian Thulesen Dahl (DF)
Pia Christensen (DF)
- 8-9 Else Theill Sørensen (KF)
Mogens Nørgård Pedersen (KD)
- 10-14 Carsten Bo Jensen (S)
Klaus Hækkerup (S)
- 15 Aage Frandsen (SF)
- 16 Marianne Jelved (RV)
- 17 Helgø Mortensen (S)

Formand: Poul Nødgaard (DF)
Næstformand: Marianne Pedersen (V)

Den næste sag på dagsordenen var:
13) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Kulturudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Kim Andersen (V)
- 2 Ester Larsen (V)
- 3 Leif Mikkelsen (V)
- 4 Preben Rudiengaard (V)
- 5 Louise Frevert (DF)
- 6 Poul Nødgaard (DF)
- 7 Carina Christensen (KF)
- 8 Charlotte Dyremose (KF)
- 9 Bodil Kornbek (KD)
- 10 Jette Bergenholz Bautrup (S)
- 11 Jytte Andersen (S)
- 12 Jytte Wittrock (S)
- 13 Mette Frederiksen (S)
- 14 Poul Qvist Jørgensen (S)
- 15 Ole Sohn (SF)
- 16 Naser Khader (RV)
- 17 Søren Søndergaard (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Flemming Damgaard Larsen (V)
Jens Rohde (V)
- 5-6 Peter Skaarup (DF)
Jette Jespersen (DF)
- 7-8 Knud Erik Kirkegaard (KF)
9 Eyvind Vesselbo (V)
- 10-14 Lone Møller (S)
Arne Toft (S)
- 15 Aage Frandsen (SF)
- 16 Elsebeth Gerner Nielsen (RV)
- 17 Peder Sass (S)

Formand: Kim Andersen (V)
Næstformand: Louise Frevert (DF)

Den næste sag på dagsordenen var:
14) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Miljø- og Planlægningsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Gitte Lillelund Bech (V)
- 2 Helga Moos (V)
- 3 Eyvind Vesselbo (V)
- 4 Jens Vibjerg (V)
- 5 Jørn Dohrmann (DF)
- 6 Freddie H. Madsen (DF)
- 7 Helle Sjelle (KF)
- 8 Christian Wedell-Neergaard (KF)
- 9 Mogens Nørgård Pedersen (KD)
- 10 Inger Bierbaum (S)
- 11 Margot Torp (S)
- 12 Pernille Blach Hansen (S)
- 13 Jacob Buksti (S)
- 14 Torben Hansen (S)
- 15 Jørn Jespersen (SF)
- 16 Elsebeth Gerner Nielsen (RV)
- 17 Keld Albrechtsen (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Lars Christian Lilleholt (V)
Gudrun Laub (V)
- 5-6 Aase D. Madsen (DF)
Uno Larsson (DF)
- 7-8 Helge Adam Møller (KF)
9 Inger Støjberg (V)
- 10-14 Lone Møller (S)
Jytte Wittrock (S)
- 15 Anne Grete Holmsgaard (SF)
- 16 Martin Lidegaard (RV)
- 17 Poul Henrik Hedeboe (SF)

Formand: Eyvind Vesselbo (V)
Næstformand: Mogens Nørgård Pedersen (KD)

Den næste sag på dagsordenen var:
15) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Det Politisk-Økonomiske Udvalg.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Gitte Lillelund Bech (V)
- 2 Freddy Dam (V)

- 3 Pia Larsen (V)
- 4 Lisbeth L. Petersen (V)
- 5 Jens Rohde (V)
- 6 Poul Fischer (DF)
- 7 Peter Skaarup (DF)
- 8 Pia Christmas-Møller (KF)
- 9 Knud Erik Kirkegaard (KF)
- 10 Thomas Adelskov (S)
- 11 Jacob Buksti (S)
- 12 Frank Jensen (S)
- 13 Nicolai Wammen (S)
- 14 Høgne Hoydal (TF)
- 15 Morten Homann (SF)
- 16 Margrethe Vestager (RV)
- 17 Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-5 Jørgen Winther (V)
Erik Larsen (V)
- 6-7 Jesper Langballe (DF)
Uno Larsson (DF)
- 8 Helle Sjelle (KF)
- 9 Tove Videbæk (KD)
- 10-13 Karen Jespersen (S)
René Skau Björnsson (S)
- 14 Ole Stavad (S)
- 15 Kamal Qureshi (SF)
- 16 Morten Helveg Petersen (RV)
- 17 Per Kaalund (S)

Formand: Margrethe Vestager (RV)

Næstformand: Poul Fischer (DF)

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Retsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Inge Dahl-Sørensen (V)
- 2 Birthe Rønn Hornbech (V)
- 3 Karsten Nonbo (V)
- 4 Freddy Dam (V)
- 5 Per Dalgaard (DF)
- 6 Peter Skaarup (DF)
- 7 Helge Adam Møller (KF)
- 8 Charlotte Dyremose (KF)
- 9 Jann Sjursen (KD)

- 10 Frode Sørensen (S)
- 11 Lissa Mathiasen (S)
- 12 Morten Bødskov (S)
- 13 Per Kaalund (S)
- 14 Sandy Brinck (S)
- 15 Anne Baastrup (SF)
- 16 Elisabeth Arnold (RV)
- 17 Line Barfod (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Jørgen Winther (V)
Inge-Lene Ebdrup (V)
- 5-6 Pia Kjærsgaard (DF)
Christian H. Hansen (DF)
- 7-8 Else Theill Sørensen (KF)
9 Irene Simonsen (V)
- 10-14 Pia Gjellerup (S)
Margot Torp (S)
- 15 Kamal Qureshi (SF)
- 16 Ida Jørgensen (RV)
- 17 Søren Søndergaard (EL)

Formand: Anne Baastrup (SF)

Næstformand: Birthe Rønn Hornbech (V)

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Skatteudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Lars Christian Lilleholt (V)
- 2 Peter Christensen (V)
- 3 Freddy Dam (V)
- 4 Svend Aage Jensby (V)
- 5 Mikkel Dencker (DF)
- 6 Colette L. Brix (DF)
- 7 Charlotte Dyremose (KF)
- 8 Else Theill Sørensen (KF)
- 9 Jann Sjursen (KD)
- 10 Erik Mortensen (S)
- 11 Henrik Sass Larsen (S)
- 12 Jacob Buksti (S)
- 13 Jens Peter Vernersen (S)
- 14 Sophie Hæstorp Andersen (S)
- 15 Morten Homann (SF)
- 16 Margrethe Vestager (RV)
- 17 Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Hans Andersen (V)
Charlotte Antonsen (V)
- 5-6 Kristian Thulesen Dahl (DF)
Poul Fischer (DF)
- 7-8 Christian Wedell-Neergaard (KF)
9 Leif Mikkelsen (V)
- 10-14 Claus Larsen-Jensen (S)
Ole Stavad (S)
- 15 Poul Henrik Hedeboe (SF)
- 16 Ida Jørgensen (RV)
- 17 Sandy Brinck (S)

Formand: Jens Peter Vernersen (S)

Næstformand: Freddy Dam (V)

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Socialudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Else Winther Andersen (V)
- 2 Hans Andersen (V)
- 3 Flemming Oppfeldt (V)
- 4 Troels Lund Poulsen (V)
- 5 Pia Kristensen (DF)
- 6 Jette Jespersen (DF)
- 7 Charlotte Dyremose (KF)
- 8 Helge Adam Møller (KF)
- 9 Tove Videbæk (KD)
- 10 Jette Bergenholz Baurtrup (S)
- 11 Grete Schødt (S)
- 12 Jørn Pedersen (S)
- 13 Sandy Brinck (S)
- 14 Lotte Bundsgaard (S)
- 15 Villy Søvnald (SF)
- 16 Ida Jørgensen (RV)
- 17 Line Barfod (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Charlotte Antonsen (V)
Inge-Lene Ebdrup (V)
- 5-6 Birthe Skaarup (DF)
Anita Knakkegaard (DF)
- 7-8 Helle Sjelle (KF)
9 Karsten Nonbo (V)
- 10-14 Karen J. Klint (S)
René Skau Björnsson (S)

15 Anne Baastrup (SF)

16 Margrethe Vestager (RV)

17 Karen Jespersen (S)

Formand: Tove Videbæk (KD)

Næstformand: Charlotte Dyremose (KF)

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Sundhedsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Hans Andersen (V)
- 2 Ester Larsen (V)
- 3 Preben Rudiengard (V)
- 4 Jørgen Winther (V)
- 5 Birthe Skaarup (DF)
- 6 Anita Knakkegaard (DF)
- 7 Else Theill Sørensen (KF)
- 8 Pia Christmas-Møller (KF)
- 9 Tove Videbæk (KD)
- 10 Jette Bergenholz Baurtrup (S)
- 11 Lars Kramer Mikkelsen (S)
- 12 Lone Møller (S)
- 13 René Skau Björnsson (S)
- 14 Sophie Hæstorp Andersen (S)
- 15 Lene Garsdal (SF)
- 16 Kamal Qureshi (SF)
- 17 Naser Khader (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Inger Støjberg (V)
Jens Christian Larsen (V)
- 5-6 Aase D. Madsen (DF)
Jette Jespersen (DF)
- 7-8 Charlotte Dyremose (KF)
9 Anders Møller (UFG)
- 10-14 Grete Schødt (S)
Karen Jespersen (S)
- 15 Poul Qvist Jørgensen (S)
- 16 Line Barfod (EL)
- 17 Elsebeth Gerner Nielsen (RV)

Formand: Birthe Skaarup (DF)

Næstformand: Jørgen Winther (V)

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Trafikudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Sven Buhrkall (V)
- 2 Svend Heiselberg (V)
- 3 Peter Christensen (V)
- 4 Flemming Damgaard Larsen (V)
- 5 Karsten Nonbo (V)
- 6 Poul Fischer (DF)
- 7 Peter Skaarup (DF)
- 8 Kaj Ikast (KF)
- 9 Helge Adam Møller (KF)
- 10 Helge Mortensen (S)
- 11 Jytte Wittrock (S)
- 12 Klaus Hækkerup (S)
- 13 Peder Sass (S)
- 14 Poul Andersen (S)
- 15 Poul Henrik Hedeboe (SF)
- 16 Martin Lidegaard (RV)
- 17 Keld Albrechtsen (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-5 Gitte Lillelund Bech (V)
Gudrun Laub (V)
- 6-7 Jørn Dohrmann (DF)
Mikkel Dencker (DF)
- 8-9 Helle Sjelle (KF)
Tove Videbæk (KD)
- 10-14 Henrik Sass Larsen (S)
Thomas Adelskov (S)
- 15 Morten Homann (SF)
- 16 Carsten Bo Jensen (S)
- 17 Jørn Pedersen (S)

Formand: Kaj Ikast (KF)

Næstformand: Peter Skaarup (DF)

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Uddannelsesudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Else Winther Andersen (V)
- 2 Gitte Lillelund Bech (V)

- 3 Christian Lund Jepsen (V)
- 4 Tina Nedergaard (V)
- 5 Louise Frevert (DF)
- 6 Karina Sørensen (DF)
- 7 Helle Sjelle (KF)
- 8 Else Theill Sørensen (KF)
- 9 Bodil Kornbek (KD)
- 10 Carsten Hansen (S)
- 11 Bjarne Laustsen (S)
- 12 Pernille Blach Hansen (S)
- 13 Lene Jensen (S)
- 14 Thomas Adelskov (S)
- 15 Aage Frandsen (SF)
- 16 Margrethe Vestager (RV)
- 17 Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Hanne Severinsen (V)
Leif Mikkelsen (V)
- 5-6 Birthe Skaarup (DF)
Søren Krarup (DF)
- 7-8 Knud Erik Kirkegaard (KF)
9 Helga Moos (V)
- 10-14 Anne-Marie Meldgaard (S)
Torben Hansen (S)
- 15 Morten Homann (SF)
- 16 Marianne Jelve (RV)
- 17 Anne Baastrup (SF)

Formand: Else Winther Andersen (V)

Næstformand: Margrethe Vestager (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Udenrigsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Pia Larsen (V)
- 2 Henrik Vestergaard (V)
- 3 Troels Lund Poulsen (V)
- 4 Hanne Severinsen (V)
- 5 Peter Skaarup (DF)
- 6 Pia Kjærsgaard (DF)
- 7 Lars Barfoed (KF)
- 8 Pia Christmas-Møller (KF)
- 9 Jann Sjørnsen (KD)
- 10 Carsten Bo Jensen (S)
- 11 Henning Gjellerod (S)

- 12 Jeppe Kofod (S)
- 13 Mogens Lykketoft (S)
- 14 Nicolai Wammen (S)
- 15 Anne Grete Holmsgaard (SF)
- 16 Morten Helveg Petersen (RV)
- 17 Keld Albrechtsen (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Helga Moos (V)
- Tina Nedergaard (V)
- 5-6 Jesper Langballe (DF)
- Søren Krarup (DF)
- 7-8 Helge Adam Møller (KF)
- 9 Lisbeth L. Petersen (V)
- 10-14 Jan Petersen (S)
- Lars Kramer Mikkelsen (S)
- 15 Jørn Jespersen (SF)
- 16 Martin Lidegaard (RV)
- 17 ...

Formand: Jann Sjursen (KD)

Næstformand: Pia Christmas-Møller (KF)

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Jens Kirk (V)
- 2 Jens Christian Larsen (V)
- 3 Inger Støjberg (V)
- 4 Henrik Vestergaard (V)
- 5 Christian H. Hansen (DF)
- 6 Jørn Dohrmann (DF)
- 7 Christian Wedell-Neergaard (KF)
- 8 Carina Christensen (KF)
- 9 Mogens Nørgård Pedersen (KD)
- 10 Erik Mortensen (S)
- 11 Lone Møller (S)
- 12 Jens Peter Vernersen (S)
- 13 Ole Vagn Christensen (S)
- 14 Ritt Bjerregaard (S)
- 15 Kristen Touborg (SF)
- 16 Martin Lidegaard (RV)
- 17 Keld Albrechtsen (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Thor Gunnar Kofod (V)
- Karsten Nonbo (V)
- 5-6 Bent Bøgstød (DF)
- Pia Kristensen (DF)
- 7-8 Else Theill Sørensen (KF)
- 9 Marianne Pedersen (V)
- 10-14 Inger Bierbaum (S)
- Margot Torp (S)
- 15 Jørn Jespersen (SF)
- 16 Elisabeth Arnold (RV)
- 17 Poul Henrik Hedeboe (SF)

Formand: Christian H. Hansen (DF)

Næstformand: Jens Kirk (V)

Den næste sag på dagsordenen var:

24) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Birthe Rønn Hornbech (V)
- 2 Irene Simonsen (V)
- 3 Bodil Kornbek (KD)
- 4 Marianne Pedersen (V)
- 5 Jørgen Winther (V)
- 6 Peter Skaarup (DF)
- 7 Jesper Langballe (DF)
- 8 Else Theill Sørensen (KF)
- 9 Lars Barfoed (KF)
- 10 Lotte Bundsgaard (S)
- 11 Sophie Hæstorp Andersen (S)
- 12 Morten Bødskov (S)
- 13 Anne-Marie Meldgaard (S)
- 14 Karen J. Klint (S)
- 15 Kamal Qureshi (SF)
- 16 Elsebeth Gerner-Nielsen (RV)
- 17 Søren Søndergaard (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-5 Tina Nedergaard (V)
- Flemming Oppfeldt (V)
- 6-7 Pia Kjærsgaard (DF)
- Søren Krarup (DF)
- 8 Helge Adam Møller (KF)
- 9 Inge Dahl-Sørensen (V)

- 10-14 Lars Kramer Mikkelsen (S)
 Kuupik Kleist (IA)
 15 Anne Baastrup (SF)
 16 Elisabeth Arnold (RV)
 17 Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Formand: Jørgen Winther (V)
 Næstformand: Anne-Marie Meldgaard (S)

Den næste sag på dagsordenen var:
25) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Udvalget for Videnskab og Teknologi.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Gitte Lillelund Bech (V)
 2 Flemming Dangaard Larsen (V)
 3 Tina Nedergaard (V)
 4 Hanne Severinsen (V)
 5 Jesper Langballe (DF)
 6 Søren Krarup (DF)
 7 Pia Christmas-Møller (KF)
 8 Carina Christensen (KF)
 9 Bodil Kornbek (KD)
 10 Jacob Buksti (S)
 11 Lene Jensen (S)
 12 Niels Sindal (S)
 13 Thomas Adelskov (S)
 14 Torben Hansen (S)
 15 Anne Grete Holmsgaard (SF)
 16 Margrethe Vestager (RV)
 17 Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Sven Buhrkall (V)
 Anders Møller (UFG)
 5-6 Jørn Dohrmann (DF)
 Louise Frevert (DF)
 7-8 Else Theill Sørensen (KF)
 9 Christian Lund Jepsen (V)
 10-14 Carsten Hansen (S)
 Jan Trøjborg (S)
 15 Morten Homann (SF)
 16 Morten Helveg Petersen (RV)
 17 Lars-Emil Johansen (SIU)

Formand: Hanne Severinsen (V)
 Næstformand: Thomas Adelskov (S)

Den næste sag på dagsordenen var:
26) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Udvalget vedrørende Grønlandske Forhold.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Kim Andersen (V)
 2 Pia Larsen (V)
 3 Helga Moos (V)
 4 Henrik Vestergaard (V)
 5 Pia Kjærsgaard (DF)
 6 Christian H. Hansen (DF)
 7 Else Theill Sørensen (KF)
 8 Kaj Ikast (KF)
 9 Tove Videbæk (KD)
 10 Frank Jensen (S)
 11 Jette Bergenholz Baurup (S)
 12 Jørn Pedersen (S)
 13 Kristen Touborg (SF)
 14 Niels Helveg Petersen (RV)
 15 Keld Albrechtsen (EL)
 16 Lars-Emil Johansen (SIU)
 17 Kuupik Kleist (IA)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Ulrik Kragh (V)
 Karsten Nonbo (V)
 5-6 Peter Skaarup (DF)
 Poul Nødgaard (DF)
 7-8 Helle Sjelle (KF)
 9 Jens Vibjerg (V)
 10-12 Arne Toft (S)
 Helge Mortensen (S)
 13 Lene Garsdal (SF)
 14 Morten Helveg Petersen (RV)
 15 Torben Hansen (S)
 16 Niels Sindal (S)
 17 Poul Qvist Jørgensen (S)

Formand: Kuupik Kleist (IA)
 Næstformand: Lars-Emil Johansen (SIU)

Den næste sag på dagsordenen var:

27) Valg af 21 medlemmer til det særlige udvalg vedrørende spørgsmålet om en nyordning af forhold mellem Danmark og Færøerne.

Valgt blev:

- 1 Thor Gunnar Kofoed (V)
- 2 Flemming Damgaard Larsen (V)
- 3 Jens Christian Larsen (V)
- 4 Pia Larsen (V)
- 5 Gudrun Laub (V)
- 6 Erik Larsen (V)
- 7 Lisbeth L. Petersen (V)
- 8 Peter Skaarup (DF)
- 9 Pia Kjærsgaard (DF)
- 10 Knud Erik Kirkegaard (KF)
- 11 Kaj Ikkast (KF)
- 12 Tove Videbæk (KD)
- 13 Frank Jensen (S)
- 14 Helge Mortensen (S)
- 15 Jan Petersen (S)
- 16 Pia Gjellerup (S)
- 17 Sandy Brinck (S)
- 18 Aage Frandsen (SF)
- 19 Niels Helveg Petersen (RV)
- 20 Søren Søndergaard (EL)
- 21 Lars-Emil Johansen (SIU)

Formand: Pia Larsen (V)

Næstformand: Niels Helveg Petersen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

28) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Udvalget til Behandling af Grundlovsforslag.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Christian Mejdahl (V)
- 2 Birthe Rønn Hornbech (V)
- 3 Rikke Hvilshøj (V)
- 4 Erik Larsen (V)
- 5 Søren Krarup (DF)
- 6 Poul Nødgaard (DF)
- 7 Pia Christmas-Møller (KF)
- 8 Knud Erik Kirkegaard (KF)
- 9 Jann Sjursen (KD)
- 10 Svend Auken (S)
- 11 Pia Gjellerup (S)

- 12 Morten Bødskov (S)
- 13 Lissa Mathiasen (S)
- 14 Aage Frandsen (SF)
- 15 Niels Helveg Petersen (RV)
- 16 Line Barfod (EL)
- 17 Kuupik Kleist (IA)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Freddy Dam (V)
Inge Dahl-Sørensen (V)
- 5 Kristian Thulesen Dahl (DF)
- 6 Peter Skaarup (DF)
- 7 Kaj Ikkast (KF)
- 8 Helge Adam Møller (KF)
- 9 Mogens Nørgård Pedersen (KD)
- 10-13 Karen J. Klint (S)
Frank Jensen (S)
- 14 Anne Baastrup (SF)
- 15 Marianne Jelled (RV)
- 16 Søren Søndergaard (EL)
- 17 Per Kaalund (S)

Formand: Birthe Rønn Hornbech (V)

Næstformand: Aage Frandsen (SF)

Den næste sag på dagsordenen var:

29) Valg af 2 medlemmer til at føre tilsyn med Folketingets Bibliotek.

Valgt blev:

- Birthe Rønn Hornbech (V)
Ritt Bjerregaard (S)

Den næste sag på dagsordenen var:

30) Valg af 9 medlemmer til det i grundlovens § 71 omhandlede tilsyn med behandlingen af personer, der er frihedsberøvet.

Valgt blev:

- 1 Inge-Lene Ebdrup (V)
- 2 Ester Larsen (V)
- 3 Anita Knakkegaard (DF)
- 4 Else Theill Sørensen (KF)
- 5 Tove Videbæk (KD)

- 6 Jette Bergenholz Bautrup (S)
- 7 Karen J. Klint (S)
- 8 Anne Baastrup (SF)
- 9 Elisabeth Arnold (RV)

- 15 Marianne Jelved (RV)
- 16 Keld Albrechtsen (EL)
- 17 Kuupik Kleist (IA)

Formand: Inge-Lene Ebdrup (V)
Næstformand: Anita Knakkegaard (DF)

Formand: Jens Hald Madsen (V)
Næstformand: Jeppe Kofod (S)

Den næste sag på dagsordenen var:
31) Valg af 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til Det Udenrigspolitiske Nævn.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Charlotte Antonsen (V)
- 2 Jens Hald Madsen (V)
- 3 Troels Lund Poulsen (V)
- 4 Jens Rohde (V)
- 5 Pia Kjærsgaard (DF)
- 6 Peter Skaarup (DF)
- 7 Helge Adam Møller (KF)
- 8 Pia Christmas-Møller (KF)
- 9 Jann Sjursen (KD)
- 10 Claus Larsen-Jensen (S)
- 11 Jeppé Kofod (S)
- 12 Mogens Lykketoft (S)
- 13 Frank Jensen (S)
- 14 Holger K. Nielsen (SF)
- 15 Niels Helveg Petersen (RV)
- 16 Søren Søndergaard (EL)
- 17 Lars-Emil Johansen (SIU)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 a. Pia Larsen (V)
- b. Svend Aage Jensby (V)
- c. Peter Brixtofte (UFG)
- d. Ulrik Kragh (V)
- 5-6 a. Søren Krarup (DF)
- b. Jesper Langballe (DF)
- 7-8 a. Knud Erik Kirkegaard (KF)
- b. Flemming Oppfeldt (V)
- 9 Hanne Severinsen (V)
- 10-13 a. Pernille Blach Hansen (S)
- b. Ritt Bjerregaard (S)
- c. Per Kaalund (S)
- d. Klaus Hækkerup (S)
- 14 Villy Søvnald (SF)

Den næste sag på dagsordenen var:
32) Valg af 16 medlemmer og 16 stedfortrædere til Nordisk Råd.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Thor Gunnar Kofoed (V)
- 2 Jens Christian Larsen (V)
- 3 Leif Mikkelsen (V)
- 4 Flemming Oppfeldt (V)
- 5 Ester Larsen (V)
- 6 Jette Jespersen (DF)
- 7 Anita Knakkegaard (DF)
- 8 Carina Christensen (KF)
- 9 Else Theill Sørensen (KF)
- 10 Frode Sørensen (S)
- 11 Ole Stavd (S)
- 12 Ole Vagn Christensen (S)
- 13 Per Kaalund (S)
- 14 Kristen Touborg (SF)
- 15 Elisabeth Arnold (RV)
- 16 Line Barfod (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1-5 Peter Christensen (V)
- Inger Støjberg (V)
- Anders Møller (UFG)
- Helga Moos (V)
- Irene Simonsen (V)
- 6-7 Pia Kjærsgaard (DF)
- Louise Frevert (DF)
- 8-9 Knud Erik Kirkegaard (KF)
- Lars Barfoed (KF)
- 10-13 Arne Toft (S)
- Lars Kramer Mikkelsen (S)
- Karen J. Klint (S)
- Nicolai Wammen (S)
- 14 Poul Henrik Hedeboe (SF)
- 15 Niels Sindal (S)
- 16 Høgni Hoydal (TF)

Formand: Ole Stavad (S)
 Næstformand: Jens Christian Larsen (V)

Den næste sag på dagsordenen var:
33) Valg af 9 medlemmer og 9 stedfortrædere til udvalget vedrørende Det Ethiske Råd.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Birthe Rønn Hornbech (V)
- 2 Ester Larsen (V)
- 3 Søren Krarup (DF)
- 4 Else Theill Sørensen (KF)
- 5 Tove Videbæk (KD)
- 6 Jytte Wittrock (S)
- 7 Karen J. Klint (S)
- 8 Lene Garsdal (SF)
- 9 Naser Khader (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-2 Helga Moos (V)
 Eyvind Vesselbo (V)
- 3 Aase D. Madsen (DF)
- 4 Birthe Skaarup (DF)
- 5 Jørgen Winther (V)
- 6-7 Lone Møller (S)
 Sophie Hæstorp Andersen (S)
- 8 Kamal Qureshi (SF)
- 9 Margrethe Vestager (RV)

Formand: Ester Larsen (V)
 Næstformand: Lene Garsdal (SF)

Den næste sag på dagsordenen var:
34) Valg af 6 medlemmer og 6 stedfortrædere til OSCE's Parlamentariske Forsamling.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Helga Moos (V)
- 2 Pia Kjærsgaard (DF)
- 3 Carina Christensen (KF)
- 4 Jeppe Kofod (S)
- 5 Morten Helveg Petersen (RV)
- 6 Søren Søndergaard (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1 Troels Lund Poulsen (V)
- 2 Peter Skaarup (DF)
- 3 Kaj Ikast (KF)
- 4 Henning Gjellerod (S)
- 5 Naser Khader (RV)
- 6 Kamal Qureshi (SF)

Formand: Helga Moos (V)
 Næstformand: Jeppe Kofod (S)

Den næste sag på dagsordenen var:
35) Valg af 5 medlemmer og 5 stedfortrædere til Europarådet.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Hanne Severinsen (V)
- 2 Per Dalggaard (DF)
- 3 Pia Christmas-Møller (KF)
- 4 Lars Kramer Mikkelsen (S)
- 5 Søren Søndergaard (EL)

Til stedfortrædere for:

- 1 Troels Lund Poulsen (V)
- 2 Jesper Langballe (DF)
- 3 Inger Støjberg (V)
- 4 Elisabeth Arnold (RV)
- 5 Lene Garsdal (SF)

Formand: Hanne Severinsen (V)
 Næstformand: Lars Kramer Mikkelsen (S)

Den sidste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Spørgetiden

Spm. nr. S 1

1) Til statsministeren af:

Lars-Emil Johansen (SIU):

»Hvordan vil statsministeren sikre, at den redegørelse for konsekvenserne for Færøerne og Grønland af, at Danmark tilslutter sig EU-traktaten, som statsministeren har lovet, reelt bliver uvildig, når Udenrigsministeriet i sit svar på spørgsmål nr. S 4884 af 4. august 2004 tilsyneladende har fået den opfattelse, at ministeriet selv skal udarbejde en sådan redegørelse?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren anmodede i et brev af 30. april 2004 statsministeren om, at regeringen fremskaffer en uvildig analyse af konsekvenserne af en eventuelt kommende vedtagelse af en EU-forfatningstraktat i forhold til beslutningsprocedurerne mellem Danmark, Grønland og Færøerne med speciel vægt på de områder, der ikke er overgået til hjemmestyreregulering. Spørgeren bad i brevet regeringen sikre, at en sådan undersøgelse af alle måtte betragtes som uvildig ved at bede det nye udenrigspolitiske institut, DIIS, om at foretage en sådan analyse, idet spørgeren stadig er af den opfattelse, at den mest nødvendige afklaring ligger inden for det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område. Men hovedsagen for spørgeren er, at vi fra Grønland og Færøerne får en uvildig ekspertbedømmelse af den udvikling, som Danmark nu er på vej ind i med os som medlemmer af Danmark, men ikke medlemmer af EU. Statsministeren svarede den 18. maj i år, at han havde forståelse for den bekymring, der fra færøsk og grønlandsk side blev udtrykt i forbindelse med en kommende forfatningstraktat for EU og oplyste, at han derfor har rettet henvendelse til udenrigsministeren om at foranstalte udarbejdelse af en sådan nærmere redegørelse for disse problemstillinger. Spørgeren hæftede sig særligt ved, at statsministeren udtrykkeligt undlod at skrive, at han havde bedt Udenrigsministeriet om selv at udarbejde redegørelsen. Udenrigsministeriet har nu svaret, at

ministeriet af statsministeren er blevet bedt om at udarbejde en redegørelse om konsekvenserne for Færøerne og Grønland af en mulig ændring af grundlaget for samarbejdet i EU, hvilket giver grund til at frygte, at Grønland og Færøerne netop ikke får en uvildig ekspertundersøgelse af disse afgørende forhold for vores lande.

Lars-Emil Johansen (SIU):

Den 30. april 2004 anmodede jeg i et brev statsministeren om, at regeringen fremskaffede en uvildig analyse af konsekvenserne af en eventuelt kommende vedtagelse af en EU-forfatningstraktat i forhold til beslutningsprocedurerne mellem Danmark, Grønland og Færøerne.

I et positivt og imødekomende svar, sådan som jeg opfattede det, svarede statsministeren mig den 18. maj 2004, at han havde bedt Udenrigsministeriet om at foranstalte en sådan undersøgelse.

Nu har udenrigsministeren altså svaret mig på et opfølgende spørgsmål, at det agtede Udenrigsministeriet selv at stå for; i mit brev til statsministeren foreslår jeg, at det kunne Dansk Institut for Internationale Studier.

Hvordan vil statsministeren sikre, at undersøgelsen bliver uvildig?

KL 13.10

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har fuld forståelse for, at Grønland og Færøerne ønsker at få vurderet konsekvenserne af deres beslutning om at stå uden for EU, når vi nu taler om EU's nye forfatningstraktat. Det er et synspunkt, jeg også tidligere har givet udtryk for.

På baggrund af hr. Lars-Emil Johansens brev rettede jeg henvendelse til udenrigsministeren den 18. maj, som hr. Lars-Emil Johansen også rigtigt sagde, og jeg anmodede Udenrigsministeriet om at udarbejde en redegørelse for konsekvenser for Grønland og Færøerne af en mulig ændring af grundlaget for samarbejdet i EU.

Jeg vil gerne sige, at den faglige ekspertise, der skal til for at udarbejde en sådan redegørelse, findes i Udenrigsministeriet, og jeg har ikke grund til overhovedet at betvivle Udenrigsministeriets uvildighed. Der er tale om en beskrivelse af faktuelle forhold, som både regeringen og de to landsstyrelser er interesseret i. Derfor kan jeg også sige, at redegørelsen vil blive udarbejdet i tæt kontakt med så vel Grønlands som Færøernes landsstyrelser, og det er i øvrigt en fremgangsmåde, som jeg drøftede på rigsmødet den 10.

august med landsstyreformanden og lagmanden.

Formanden:

Jeg skal lige her gøre opmærksom på, at der er anmeldt fire medspørgere.

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jamen jeg har heller ikke grund til at betvivle Udenrigsministeriets faglige ekspertise, men ko-deordet i det her spørgsmål er uvildighed.

Nu har de seneste dages begivenheder specielt i Folketingets Europaudvalg om Danmarks stillingtagen til hvalfangstspørgsmål understreget med al ønskelig tydelighed, hvor stort behovet er for at sikre, at de nordatlantiske interesser er sikret på betryggende vis.

Derfor vil jeg endnu en gang spørge statsministeren, om han vil overveje at bede Dansk Institut for Internationale Studier om at foretage den vurdering. Når man har et så fremragende institut, som DIIS er, hvorfor så ikke benytte det?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg er enig med hr. Lars-Emil Johansen i, at Dansk Institut for Internationale Studier er et glimrende, højt kvalificeret institut, men jeg vil også gerne sige, at jeg har fuld tillid til, at Udenrigsministeriet vil udarbejde en fuldt saglig beskrivelse af de direkte og de indirekte konsekvenser for Grønland og Færøerne af det tættere EU-samarbejde.

Jeg vil gentage, at redegørelsen altså bliver udarbejdet i et samarbejde mellem regeringen, Grønlands landsstyre og Færøernes landsstyre, og så kan jeg i øvrigt sige, at denne her fremgangsmåde jo svarer til den praksis, som vi også benytter, når vi skal vurdere konsekvenser for Danmark af større ændringer i EU-samarbejdet.

Udenrigsministeriet er i øjeblikket i gang med at udarbejde en redegørelse for forfatningstraktaten i dens helhed, som vil danne grundlag for den videre behandling af traktaten her i Folketinget. Så det er fuldstændig den samme procedure, vi anvender, hvad enten vi taler om konsekvenserne for Danmark eller konsekvenserne for Grønland og Færøerne, dog med den forskel, at når det gælder Færøerne og Grønland, er de to landsstyret inddraget i forbindelse med udarbejdelsen af redegørelsen.

Formanden:

Hr. Søren Søndergaard som medspørger? Nej. Så hr. Keld Albrechtsen som medspørger.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes jo, det er noget beklageligt, at statsministeren er gået på retræte i den her sag, åbenbart under pres fra udenrigsministeren. Derfor vil jeg godt spørge statsministeren: Hvis der er et ønske om det på Færøerne og i Grønland, er det så ikke rimeligt, at man får en uvildig undersøgelse? Jeg forstod også, at statsministeren faktisk også selv som udgangspunkt har anerkendt, at det var rimeligt.

Kl. 13.15

Statsministeren kan vel ikke på nogen måde hævde, at Udenrigsministeriet skulle være en uvildig part i den her sag, for statsministeren er vel enig med mig i, at Udenrigsministeriet har én bestemt interesse i den her sag, og det er at fremstille det, som om der ikke er nogen som helst problemer for Grønland og Færøerne i forbindelse med den traktat. Men det er der jo, for den traktat flytter jo kompetence fra rigsfællesskabet og dermed også fra Grønland og Færøerne over til Unionen. Det er statsministeren vel enig med mig i er virkningen af forfatningstraktaten.

Vi ved jo alle sammen, hvad Udenrigsministeriet vil sige. Udenrigsministeriet vil sige: Der er ingen problemer. Det siger Udenrigsministeriet altid, når det gælder EU-spørgsmål.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Der er jo ærlig talt ikke meget nyt i den her diskussion. Den diskussion, vi har nu, er den samme, som hr. Keld Albrechtsen altid rejser, når der skal foretages en vurdering af konsekvenserne af ændringer i forskellige EU-regler eller EU-traktater. Hr. Keld Albrechtsen vil aldrig nogen sinde stille sig tilfreds med, at det er Udenrigsministeriet, som jo altså har ekspertisen, der skal foretage vurderingen.

Så der er ikke noget nyt under solen, det er den samme diskussion. Regeringen bruger her nøjagtig den samme fremgangsmåde, som vi gør, når vi skal vurdere konsekvenser for Danmarks vedkommende, men her inddrager vi altså det færøske og det grønlandske landsstyre, og det har jeg også drøftet med landsstyreformanden og lagmanden på rigsmødet den 10. august.

Formanden:

Så er det hr. Keld Albrechtsen for et sidste spørgsmål.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge statsministeren: Er der rent faktisk ikke en ganske betydelig forskel, endda en principiel forskel, når statsministeren siger til Folketinget, at dér kan der ikke blive en uvildig undersøgelse – det er jo det, statsministeren har sagt med hensyn til forholdet mellem grundloven og Unionstraktaten. Det er jo sådan set et internt dansk spørgsmål, og der kan statsministeren jo så vælge at bruge sit flertal i Folketinget til at tromle oppositionen i Folketinget. Men er det rimeligt at bruge den samme metode over for partnerne i rigsfællesskabet? Det synes jeg ikke. Det er jo ikke nogen pæn metode at bruge i al almindelighed, og derfor bør den da i hvert fald holdes inden for egne døre og ikke bruges på andre parter, her Grønland og Færøerne.

Jeg vil godt spørge statsministeren, om han ikke kan se en principiel forskel på det. Og så vil jeg spørge statsministeren, som jo er enig i, at det er et fantastisk fint institut – jeg går ud fra, at statsministeren også er dybt taknemlig over den redegørelse, der kom vedrørende statsministerens forhold til menneskerettighederne – hvorfor det nu skulle være så dårligt at få en uvildig redegørelse fra det institut.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Sagen er den, at hr. Keld Albrechtsen aldrig nogen sinde vil blive tilfreds, før en analyse giver det svar, som hr. Keld Albrechtsen gerne vil høre. Det er jo kendsgerningen i denne her sag.

Der er jo ikke den mindste anledning til at tro andet, end at Udenrigsministeriet selvfølgelig vil komme med en strengt saglig redegørelse. Hvilken interesse skulle Udenrigsministeriet dog have i noget som helst andet?

Hr. Keld Albrechtsen prøvede før at fremstille det, som om Udenrigsministeriet eller regeringen eller folketingsflertallets interesse ville være at beskrive det, som om der ingen problemer var i forhold til Grønland og Færøerne. Hvilken interesse skulle vi dog have i det?

Hvis der er nogen ting at pege på, som der skal tages højde for i forhold til Grønland og Færøerne, har vi da kun interesse i at få det afdækket. Så jeg kan i det hele afvise hr. Keld Albrechtsens kritik og hr. Keld Albrechtsens beskyldninger – men de er jo ikke på nogen måder nye.

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg takker for statsministerens besvarelse, og jeg tager svaret til efterretning. Jeg vil kun her til slut udtrykke et ønske om, at statsministeren udvirker, at de spørgsmål, som jeg har rejst i mit brev til statsministeren af den 30. april, i det mindste forsøges besvaret i den redegørelse, der er stillet i udsigt.

Jeg har spurgt, hvorvidt de love, som implementerer EU-direktiver, og som fremover skal kaldes rammelove, også skal anvendes af Grønland og Færøerne, uden at de lovgivende forsamlinger i Grønland og Færøerne får dem til behandling. Jeg har spurgt, om de EU-ordninger, der fremover skal være love, skal være virkende for Grønland og Færøerne, som står uden for fællesskaberne. Og jeg har spurgt, om EU-domme på nogen måde kunne få indvirkning på forhold i Grønland og på Færøerne.

Det er anliggender, som jeg anser for at være så væsentlige, at jeg regner med, at den undersøgelse, som statsministeren foranstalter, vil afdekke de spørgsmål, som jeg har rejst.

Kl. 13.20

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne kvittere positivt for hr. Lars-Emil Johansens konstruktive tilgang til den her sag og også sige til hr. Lars-Emil Johansen, at det er helt naturligt, at der bliver givet svar på de spørgsmål, som hr. Lars-Emil Johansen har rejst i sit brev.

Hr. Lars-Emil Johansen har fuldstændig ret i, at det svar, jeg gav, og den anmodning, jeg så sendte til udenrigsministeren, var ment som en positiv imødekommenelse af en anmodning fra hr. Lars-Emil Johansen. Og vi har ikke noget som helst andet ønske end at få afdækket fuldstændigt, hvad der måtte være af konsekvenser for Grønland og Færøerne i forbindelse med EU's nye traktat.

Formanden:

Så er det hr. Peter Skaarup som medspørger.

Peter Skaarup (DF):

Som det også fremgår af hr. Lars-Emil Johansens spørgsmål her i dag, synes jeg, det ligger ret klart, at der er en række ubesvarede spørgsmål, som det vil være rimeligt, at den danske stat medvirker til bliver besvaret. Det er selvfølgelig nogle diskussioner, man har på Grønland og Færøerne i forbindelse med medlemskabet af rigsfællesskabet; man er meget optaget af at bli-

ve selvstændige eller i hvert fald mere suveræne i forhold til Danmark, og så er det jo klart, hvis der kommer en fremmed stormagt, kan man godt sige i forbindelse med det her, nemlig EU, og tiltager sig noget af den kompetence, man selv kunne være interesseret i at have, så er der et problem. Derfor synes vi også, det er godt; at det bliver underkastet nærmere undersøgelse.

Men vi må nok sige, at der jo kan være det ønske fra den danske regerings side, at man ikke på det her tidspunkt, hvor man sammen med de andre lande har flikket forfatningen sammen, er interesseret i, at der så kommer en uvildig undersøgelse, der sætter spørgsmålstegn ved nogle ting.

Derfor synes jeg for al sikkerheds skyld og også for de grønlandske og færøske befolkningers skyld, at det er rimeligt, at vi får en uvildig undersøgelse af konsekvenserne, for der er ingen grund til, at regeringen opnår det, som jeg synes, man lidt kan høre i debatten i dag, at der sættes spørgsmålstegn ved den redegørelse, som regeringen er i gang med. Så spørgsmålet lyder altså: Vil det ikke for alle være fornuftigt, at vi får en uvildig redegørelse?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg synes ærlig talt, at det nu lønner sig at se, hvad det er for en rapport, der kommer ud af det. Det kunne jo være, at alle vil sige: Jamen den rapport, som Udenrigsministeriet har udarbejdet, giver virkelig svar på de spørgsmål, der relevant er stillet. Hvorfor dog ikke give det sin tid og lade Udenrigsministeriet udarbejde denne redegørelse og så stille yderligere spørgsmål, hvis der er ting, man ikke har fået svar på. Jeg tror, der vil blive givet svar på alt, hvad der relevant kan rejses af spørgsmål i den her forbindelse.

Jeg synes, livet bliver så trist, hvis man altid tager sorgerne på forskud. At hr. Keld Albrechtsen gør det, ved vi, men hr. Peter Skaarup er jo normalt et lyst og glad menneske, og det klæder ikke hr. Peter Skaarup at gå hånd i hånd med hr. Keld Albrechtsen i den her sag.

Formanden:

Hr. Peter Skaarup for et sidste spørgsmål.

Peter Skaarup (DF):

Det kan jeg forsikre statsministeren om at vi bestemt heller ikke gør i ret mange sager. Men der er i hvert fald nogle sager, hvor vi synes, det er vigtigt at gøre, og det er jo i forhold til den suve-

rænitet, vi gerne skulle bevare på danske, men også på færøske og grønlandske hænder.

Når så statsministeren siger: Lad os nu ikke tage sorgerne på forskud, o.k., så kan vi så sige for Dansk Folkepartis vedkommende, at vi er indstillet på at læse den redegørelse, der kommer, og jeg kan forstå på hr. Lars-Emil Johansen, at det er han også. Men hvis det viser sig, at der er kraftige diskussioner og tvivl sæt i forbindelse med den rapport med hensyn til, at det kunne være fornuftigt at få en uvildig undersøgelse af det, vil statsministeren så være indstillet på, at man laver en sådan uvildig undersøgelse til gavn for alle? Det vil være til alles gavn, at den misforståelse eller usikkerhed, der måske kan være på baggrund af, at det er en regeringsundersøgelse, der er tale om, bliver ryddet af vejen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har kun grund til at forvente, at Udenrigsministeriets redegørelse vil give svar på alle relevante spørgsmål, og derfor vil jeg ikke stå og være den, der tager sorgerne på forskud eller går ind i hypotetiske situationer om, hvad nu hvis ikke og hvad nu hvis hvad.

Jeg har grund til at forvente, at der bliver udarbejdet en grundig, en seriøs, strengt saglig redegørelse, der giver svar på relevante spørgsmål. Og så kan man studere den og selvfølgelig vende tilbage med nye spørgsmål; hvis der måtte være noget, der er ubesvaret.

Jeg kan ikke vide, hvornår den undersøgelse helt præcis er færdig, men det naturlige vil jo være, at undersøgelsen vedrørende Grønland og Færøerne bliver udarbejdet i forbindelse med den redegørelse, der skal udarbejdes, om jeg så må sige, for Danmarks vedkommende. Og der har vi jo forudset, at den skal være færdig ikke alt for lang tid efter, at den nye traktat er blevet underskrevet den 29. oktober. Så det er altså kun nogle få uger, vi taler om. Det må nok være muligt at tøjle sin utålmodighed det stykke tid og så vente at se, hvad der rent faktisk står i den redegørelse.

Kl. 13.25

I øvrigt kan jeg oplyse, at så vidt jeg er underrettet, vil et første møde i Udenrigsministeriet med de to landsstyrer finde sted i indværende uge. Så der er altså lagt op til et godt samarbejde om udarbejdelsen af den rapport.

Formanden:

Ja tak. Vil hr. Lars Emil Johansen have sit sidste spørgsmål? Nej.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 11

2) Til statsministeren af:

Søren Søndergaard (EL):

»Vil statsministeren opgive den hidtidige praksis med hemmeligholdelse og i stedet udlevere alle relevante oplysninger til Thulearbejderne i Thulesagen?«

Formanden:

Til dette spørgsmål er anmeldt to medspørgere.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil godt starte med at ønske statsministeren velkommen tilbage her til Folketingets spørgetid. Jeg ved jo, hvor meget statsministeren hele sommeren har set hen til de her onsdag eftermiddage. Nu får vi jo så et helt år, hvor vi kan nyde det sammen, og det synes jeg sådan set vil skal være glade for.

Grunden til, at jeg har bedt om et spørgsmål her, er, at det jo ikke er af ny dato, at danske regeringer, hvad skal vi sige, ligger på maven for USA. Det er, havde jeg nær sagt, en dårlig vane, som har eksisteret i mange år. Det skete jo også i forbindelse med nedstyrningen af et amerikansk B 52-bombefly bevæbnet med atomvåben på Grønland, hvorved der jo også skete miljøskader.

Der har vi nu fået en klar indstilling fra den juridiske tjeneste i EU om, at det hemmelighedskræmmeri, som man af hensyn til amerikanerne opretholdt, skal stoppe, og at man skal tage og give oplysningerne til grønlænderne og også til Thulearbejderne.

Så det er jo sådan set en sag, der ligger på den flade, at statsministeren kan fastholde den positive stemning her og med det samme meddele, at regeringen selvfølgelig har tænkt sig at efterleve det og omgående udlevere de oplysninger, som den juridiske tjeneste i EU har anmodet om.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan bekræfte over for hr. Søren Søndergaard, at jeg har set meget frem til disse onsdag eftermiddage. Det gik så vidt under min sommerferie, når jeg sad under min palme, at hver onsdag kl. 13 viste abstinenssymptomerne sig, og jeg tænkte straks: Tænk, her kunne jeg havde været sammen med hr. Søren Søndergaard og hr. Villy

Søvnald og mine andre venner, mine onsdagsvenner.

Men nu er vi her, og jeg skal så sige til hr. Søren Søndergaard, at jeg gerne vil benytte den her lejlighed til at understrege, at regeringens holdning er, at der hersker og skal herske størst mulig åbenhed om de undersøgelser, der i tidens løb er foretaget vedrørende Thulearbejdernes helbredssituation.

Nu har hr. Søren Søndergaard jo ikke nævnt, hvilke oplysninger hr. Søren Søndergaard henviser til, der ikke er udleveret i Thulesagen. Men jeg er informeret om, at en række dokumenter tidligere ikke har kunnet udleveres, fordi de var klassificeret af de amerikanske myndigheder og derfor ikke kunne videregives til andre end den danske regering uden amerikansk accept.

Nu er sagen rejst i forbindelse med, at den behandles i et udvalg under Europa-Parlamentet, det såkaldte Udvalg for Andragender. Dette Udvalg for Andragender har drøftet sagen den 30. september, og jeg må forstå, at udvalget vil skrive til den danske regering om resultatet af mødet. Og når vi modtager henvendelsen fra udvalget, vil vi fra regeringens side selvfølgelig forholde os til den henvendelse.

Søren Søndergaard (EL):

Ja, det var jo mange ord at bruge på ikke rigtig at svare på spørgsmålet. Jeg synes jo, at det er en lille smule slapt. EU, som statsministeren jo er betydelig mere begejstret for, end jeg er, har altså en juridisk tjeneste, og Europa-Parlamentet har en juridisk tjeneste, som har lavet et dokument, som statsministeren er bekendt med, hvoraf det fremgår, at Danmark skal igangsætte en lægelig overvågning af berørte Thulearbejderne samt frigive alle relevante oplysninger.

Det er en fuldstændig klar indstilling fra den juridiske tjeneste, og derfor må det da være meget simpelt for statsministeren at sige: Ja, selvfølgelig følger vi da det.

Hvad skulle forhindre statsministeren i at sige: Selvfølgelig følger vi det? Hvad er det for nogle hensyn, som statsministeren lægger over f.eks. de berørte Thulearbejders helbred, som det jo er tale om her? Mener statsministeren, at der er nogle overordnede hensyn, som gør, at berørte Thulearbejdere ikke skal have adgang til relevante oplysninger?

Det må da være den eneste måde, man kan forstå det på, hvis statsministeren ikke her klart og entydigt kan sige: Selvfølgelig vil jeg da følge

henstillingen fra Europa-Parlamentets juridiske tjeneste.

Kl. 13.30

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som jeg sagde allerede i mit første svar: Jeg har ikke og regeringen har ikke noget som helst ønske om, at der skal være nogen oplysninger, der holdes skjult. Jeg ved ærlig talt ikke, hvad det er, hr. Søren Søndergaard sigter til.

Søren Søndergaard (EL):

Jamen hvis regeringen ikke har nogen ønsker om, at der er nogen oplysninger, der skal holdes skjult, så er det jo heller ikke noget problem for statsministeren at meddele her og nu, at man selvfølgelig vil følge den indstilling, der er fra den juridiske tjeneste, og at alle relevante oplysninger uden undtagelse selvfølgelig vil blive frigivet og blive afleveret. Det er jo ikke noget problem for statsministeren i så fald.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen jeg mener også, at jeg allerede i mit første svar klart har tilkendegivet, at de oplysninger, der er at give, har regeringen givet, er regeringen indstillet på at give.

Jeg har så sagt, at jeg er informeret om, at en række dokumenter tidligere ikke har kunnet udleveres, fordi de var klassificeret af de amerikanske myndigheder og derfor ikke kunne videregives til andre end den danske regering uden amerikansk accept. Sådan er det jo, sådan er reglerne.

Men mig bekendt er der ikke nogen, der har forsøgt at holde noget skjult, og der er i hvert fald ikke nogen i regeringen, der ønsker at holde noget skjult. Hvorfor skulle regeringen dog det?

Formanden:

Så er det hr. Keld Albrechtsen som medspørger.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er da glad for at høre, at statsministeren har set frem til at komme tilbage til spørgetiden, og jeg kan høre, at statsministeren faktisk anstrænger sig for at undgå at falde ind i den lidt polemiske tone, han ofte falder ind i i spørgetiden – der var et par enkelte tilfælde, men lad os se bort fra det. Det håber jeg så at den opladning, der er sket under palmen, kan virke fremmende på.

Jeg vil godt spørge statsministeren, om ikke tidsfaktoren i den her sag har meget stor betydning, for statsministeren må vel være enig med

mig i, at der nu faktisk er gået mange år. De mennesker, som der er tale om, bliver jo altså ikke yngre, og det er faktisk ikke sjovt at vente år ud og år ind på at kunne få aktindsigt i en sag, der vedrører ens egen sundhed. Der håber jeg, at statsministeren har forståelse for det humanitære aspekt af sagen, som ligger heri.

Det kan ikke være rigtigt, at der så skal iværksættes en masse forsinkelsesmanøvrer nu. Statsministeren må undskyldte mig, men det kan næsten ikke ses som andet end en forsinkelsesmanøvre: så opretter man et udvalg, og så bliver det puttet ned i endnu en syltekrukke. Hvis der er noget, der har været nok af i denne her sag, så er det syltekrukker.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Keld Albrechtsens bemærkninger og spørgsmål bragte jo ikke meget nyt ind i sagen.

I 1995 blev der som bekendt gennemført en offentlig høring vedrørende Thuleulykkens sundhedsmæssige aspekter. I sammenfatningen fra høringen, der er udarbejdet af repræsentanter for Folketingets partier, partierne i det grønlandske Landsting, sundhedsfaglige eksperter og Thulearbejdernes foreninger, blev det fastslået, at de hidtil gennemførte undersøgelser ikke havde kunnet påvise, at Thulearbejderne, de grønlandske fangere eller den lokale befolkning havde fået helbredsskader som følge af radioaktiv eksposition.

Jeg kan så i øvrigt til orientering oplyse, at sundhedsmyndighederne her godt 10 år efter den seneste undersøgelse vedrørende dødelighed og cancerforekomst vil foretage en ny registerundersøgelse af Thulearbejderne.

Formanden:

Så er det hr. Keld Albrechtsen for et sidste spørgsmål.

Keld Albrechtsen (EL):

Statsministeren har åbenbart brugt tiden under palmen til at udtænke bestemte svarmønstre, og et af disse svarmønstre er åbenbart, at når Keld Albrechtsen siger noget, så er det ikke noget nyt. Det lagde jeg mærke til at statsministeren også brugte før. Der kan selvfølgelig være det rigtige i det, at jeg har sagt det her før, men det bliver det jo faktisk ikke mindre rigtigt af, for der er gået så mange år, og det er ikke anstændigt, at der skal gå så mange år, før de mennesker, som blev ramt i forbindelse med styrtet og det radioaktive ma-

teriale, kan få svar på deres spørgsmål. Det er bare det, jeg spørger statsministeren om.

Nu nævnedes statsministeren selv de 10 år, der er gået, og at man så nu vil lave nye undersøgelser. O.k., men det, jeg bare beder om, er at få en tilkendegivelse fra statsministeren af, at nu er tidsfaktoren altså ved at være helt afgørende vigtig for de mennesker, som har siddet med det her problem faktisk efterhånden størsteparten af deres liv.

Kl. 13.35

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan ikke føje noget nyt til det, jeg allerede har svaret. Jeg har oplyst, at der faktisk af sundhedsmyndighederne bliver iværksat en ny undersøgelse, og det henviser hr. Keld Albrechtsen bare til i en sidebemærkning, men det er dog en ret væsentlig oplysning.

Formanden:

Så er det hr. Peter Skaarup som medspørger.

Peter Skaarup (DF):

Jeg tror, alle er enige om, at det er en sag, som man skal undersøge til bunds, og hvis der er nogle ting, der stadig væk mangler at blive udleveret – papirer, notater – må alle have en interesse i, at de lægges offentligt frem. Og det forstår jeg egentlig også at statsministeren er indstillet på, hvis det overhovedet kan lade sig gøre.

Så kan jeg forstå, at der måske er nogle dokumenter, som man skal tages i ed på fra amerikansk side i forbindelse med det aktuelle krav, de aktuelle ønsker, om en udlevering. Og der vil jeg så spørge statsministeren: Vil Danmark i den forbindelse være positivt indstillet på at gå til amerikanerne med henblik på at få sådanne dokumenter udleveret? For det er i hvert fald vigtigt, at Thulearbejderne føler, at der ikke er noget, der stikkes under stolen, og at Danmark gør alt, hvad vi kan, for at få klarlagt alle de ting af, som der kan være en interesse i – også fra offentlighedens side – at få belyst.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som jeg sagde allerede i mit første svar, er min generelle holdning til det her, at der skal være størst mulig åbenhed. Der har også været utrolig megen mytedannelse om denne her sag, og derfor tror jeg, at alle er bedst tjent med, at der er størst mulig åbenhed. Alle de oplysninger, der relevant kan lægges frem, bør selvfølgelig lægges frem.

Jeg kender ikke karakteren af de der klassificerede dokumenter. Jeg kan ikke vurdere muligheden for overhovedet at få nogle af dem frigivet til offentliggørelse. Men jeg vil gerne sige til hr. Peter Skaarup, at jeg ikke har noget som helst andet ønske, end at alt, hvad der kan fremlægges, bliver fremlagt, for det tror jeg er den bedste metode til at forebygge falsk mytedannelse.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er naturligvis også glad for, at statsministeren har den opfattelse, at alt i denne her sag skal frem. Derfor kunne jeg godt tænke mig, om statsministeren så ikke her kunne give tilsagn om, at man vil udarbejde en journaloversigt fra de berørte ministeriers side, som simpelt hen indeholder en liste over og en gennemgang af alle de dokumenter og oplysninger, som man i ministerierne måtte være i besiddelse af, der har relevans for denne her sag. Bare en journaloversigt, sådan at der dermed bliver mulighed for ud fra den at bede om at få de ting til gennemsyn, som statsministeren helt åbenlyst har stor interesse i at de berørte parter kan få adgang til.

Så hvis vi kunne få sådan et tilsagn, synes jeg, det ville være en positiv afslutning på debatten.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg er altså ikke journaliseringseksperter. Jeg ved slet ikke, hvad det forslag, som hr. Søren Søndergaard dér rejser, indebærer af konsekvenser. Hvis hr. Søren Søndergaard vil diskutere journalisering, må han altså rejse spørgsmålet over for en minister, der er ekspert i journalisering. Jeg kan ikke på stående fod give sådan et tilsagn, for jeg aner ikke, hvad konsekvenserne ville være af hr. Søren Søndergaards forslag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 14

3) Til statsministeren af:

Søren Søndergaard (EL):

»Er statsministeren enig med premierminister Tony Blair i, at påstanden om masseødelæggelsesvåben i Irak var forkert, og at USA's og Storbritanniens begrundelse for at angribe Irak dermed var fejlagtig?«

Formanden:

Det næste spørgsmål er også stillet af hr. Søren Søndergaard, og der anmeldt en enkelt med-

spørger. Først hr. Søren Søndergaard – nej, så er det statsministeren.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne gentage, at den danske regerings begrundelse for at støtte Irakkrigen var Saddam Husseins manglende samarbejde med FN. Jeg har noteret mig, at Tony Blair har beklaget, at oplysningerne om beholdningerne af masseødelæggelsesvåben var forkerte. Blair sagde imidlertid også, at Saddam Hussein rent faktisk havde evnen til at udvikle biologiske og kemiske våben.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er helt med på, at Danmark havde sin helt egen begrundelse for at gå i krig i Irak, som ikke blev delt af nogen andre lande i hele verden. Statsministeren havde sin helt egen begrundelse, og det var så det, vi her i Folketinget ifølge statsministerens opfattelse vedtog som grundlag for at gå i krig i Irak. Men jeg er glad for, at statsministeren anerkender, at andre lande havde andre begrundelser.

Kl. 13.40

Det er jo også rigtigt, som statsministeren siger, at Tony Blair på Labours overståede kongres sagde, og jeg vil godt citere det, så vi har det, han sagde, fuldstændig præcist:

Beviserne for, at Saddam Hussein havde biologiske og kemiske våben og ikke bare kapaciteten til at udvikle dem, har vist sig at være forkerte. Det anerkender jeg og accepterer jeg.

Så er det, mit spørgsmål går på, om statsministeren vil komme med den samme anerkendelse, altså om statsministeren også vil anerkende, at de begrundelser, der blev givet, ikke af statsministeren ifølge statsministeren, men af alle mulige andre, altså var forkerte, og at det dermed selvfølgelig også har en konsekvens for dem – og igen: det er ikke statsministeren, men alle mulige andre – der mente, at spørgsmålet om masseødelæggelsesvåben var grundlaget for at starte krigen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nu er det jo sådan en lidt underlig ting at diskutere en tale, som et andet lands premierminister har holdt, uden at den pågældende har lejlighed til her at deltage i debatten og forsvare sig imod, hvad der måtte komme af f.eks. mistolkninger.

Men når vi nu er i gang med den tale, som premierminister Blair har holdt, vil jeg minde hr. Søren Søndergaard om, at Blair i direkte forlæn-

gelse af det, som hr. Søren Søndergaard citerede ham for at sige, jo også sagde, at antagelsen om, at der var masseødelæggelsesvåben i Irak, var en antagelse, som blev delt af hele det internationale samfund, ikke mindst fordi Saddam Hussein havde brugt masseødelæggelsesvåben imod sit eget folk og imod nabolandene.

Der synes jeg, at hr. Søren Søndergaard, når han går så højt op i, hvilke taler andre holder, skal citere det alt sammen.

Søren Søndergaard (EL):

Nu tillader forretningsordenen ikke, at jeg citerer hele den, jeg tror, halvanden time lange tale, som Tony Blair holdt på Labours årsmøde, så der må jeg desværre skuffe statsministeren.

Det, som er interessant, er det spørgsmål, jeg stiller til statsministeren. Det er i hvert fald det, der er interessant for mig, og jeg synes bare, statsministeren skal forholde sig til det.

Er statsministeren enig i, at påstanden om, at Saddam Hussein havde biologiske og kemiske våben, var forkert? Er statsministeren enig i det? Er statsministeren enig med Tony Blair, eller er statsministeren uenig med Tony Blair? Det er ikke noget, Tony Blair skal svare på, det er noget, statsministeren skal svare på.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jo, men svaret giver jo sig selv, og det er ikke første gang, jeg siger det. Der er jo ikke noget nyt i det, for det har jo vist sig, at man i hvert fald indtil nu ikke har kunnet finde disse masseødelæggelsesvåben i Irak. Men det, man har fundet, er klare tegn på, at Saddam Hussein havde evnen til at udvikle kemiske og biologiske våben.

Formanden:

Hr. Søren Søndergaard for et sidste spørgsmål.

Søren Søndergaard (EL):

Det glæder mig, at statsministeren nu her i dag meddeler, at han er enig med Tony Blair, når Tony Blair siger, at beviserne for, at Saddam Hussein havde biologiske og kemiske våben, har vist sig at være forkerte. Det var det, statsministeren sagde, så der kan vi så konstatere, at statsministeren erkender, at det var forkert.

Men så er der den anden del af spørgsmålet, som statsministeren jo har fået på forhånd: Hvilken betydning har det så for krigsgrundlaget? Ikke for den danske regerings krigsgrundlag, men for det krigsgrundlag, som blev givet af USA og England. Er statsministeren så ikke enig

i, at det får den konsekvens, at det krigsgrundlag var bygget på en fejlagtighed og dermed heller ikke var juridisk korrekt?

Jeg vil godt henvise til, hvad Tony Blair sagde i februar 2003. Han sagde: Grunden til handling er FN's mandat om masseødelæggelsesvåben.

Nu erkender Tony Blair og statsministeren, at påstanden om masseødelæggelsesvåben var forkert. Så må det vel også ifølge statsministeren få nogle konsekvenser for dem, som brugte masseødelæggelsesvåben som begrundelse for at gå i krig.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg ønsker ikke at kommentere den diskussion, der har været i andre lande, eller andre landes grundlag for at gå i krig. Men jeg vil godt understrege, at man efter min mening skal være meget forsigtig med at gå rundt og være bagklog. På det tidspunkt, hvor beslutningen om den militære operation mod Irak blev truffet, pegede hovedparten af de vestlige landes efterretningsoplysninger på, at Saddam Hussein fortsat forsøgte at udvikle masseødelæggelsesvåben.

Han adskilte sig fra andre med samme ambitioner, ved at han rent faktisk havde anvendt masseødelæggelsesvåben mod sit eget folk og mod Iraks naboer. Det var jo det grundlag, man kendte.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 13.45

Formanden:

Det næste spørgsmål er også stillet til statsministeren af hr. Villy Søvndal, og der er en enkelt medspørger, der har meldt sig.

Spm. nr. S 2

4) Til statsministeren af:

Villy Søvndal (SF):

»Er statsministeren mest enig med den amerikanske præsident, George W. Bush, der siger, at situationen i Irak forbedres, eller er statsministeren mest enig med den amerikanske udenrigsminister, Colin Powell, der siger, at situationen i Irak forværres?«

Villy Søvndal (SF):

Også fra SF: Velkommen hjem til statsministeren.

Nu skal vi ikke diskutere grundlaget, nu skal vi diskutere den aktuelle situation.

I pressen møder vi jo alle løbende de der grufule billeder af bombarderede byer, af skud ind i folkemængder dagligt med snesevis af dræbte mennesker, af gidseltagninger, som man kun kan fordømme, af henrettelser, likvideringer osv. osv., og af en situation, der efter alt, hvad der er tilgængeligt af oplysninger, bliver værre og værre.

Der er to amerikanske ledere, der udtaler sig i hver sin retning. Den ene er den amerikanske præsident, som statsministeren jo kender meget godt og hyppigt mødes med, nemlig Bush, som siger, at det går fremad i Irak. Den anden er Powell, som statsministeren jo også har haft besøg af i april måned, som siger, at det går værre og værre. Powell har måske oven i købet den kvalifikation, at han som general ved noget om krig.

Når vi står med to udsagn, der peger i hver sin retning, vil jeg spørge statsministeren, der jo også har været med til at føre Danmark i krig, hvordan hans vurdering af den aktuelle situation er. Er han mest enig i sin gode ven Bushs vurdering eller mest enig i Powells vurdering?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Præsident Bush og udenrigsminister Powell er mig bekendt ikke uenige; de ønsker begge at fremme stabilitet og demokrati i Irak.

Det er rigtigt, at sikkerhedssituationen i den senere tid er blevet forværret, og det er det, udenrigsminister Powell gør opmærksom på. Men samtidig er der allerede nu sket væsentlige fremskridt. Vi må ikke glemme, at besættelsen er ophørt og magten overdraget til en selvstændig irakisk regering, og heller ikke glemme, at der allerede har været afholdt lokalvalg i en række områder i god ro og orden.

Der er ingen grund til at skjule, at sikkerhedssituationen selvfølgelig er for dårlig, men det må ikke overskygge, at der rent faktisk også er fremskridt på en række områder. Dem hører man bare ikke så meget om.

Villy Søvndal (SF):

Nej. Det er vel også en smule vanskeligt at trænge igennem med det glade budskab i en situation, hvor 60 mennesker blev dræbt i går, 80 mennesker dagen før osv. Jeg tror, det er svært for irakerne at forstå et budskab som det, den amerikanske præsident giver: at det går fremad. Jeg tror, det er svært at holde en meget positiv tale.

Det, jeg spurgte statsministeren om, var jo ikke, hvad man ønskede at fremme – dér tror jeg at Powell og Bush er på linje – jeg spurgte til den aktuelle situation, og der hørte jeg statsministeren sådan, at statsministeren lægger sig fuldstændig på Bushs linje, nemlig at sikkerhedssituationen er på vej til det bedre.

Det kan jeg simpelt hen ikke få til at passe sammen med de daglige billeder, og der vil jeg godt spørge statsministeren: Er det statsministerens opfattelse, at vi sikkerhedsmæssigt bevæger os i en situation, der forbedres, eller i en situation, der forværres?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Nu bruger hr. Villy Søvnald jo det gamle trick med at fordreje, hvad jeg rent faktisk har sagt. Jeg har jo ikke stået og sagt, at sikkerhedssituationen er blevet bedre – tværtimod; jeg sagde, at den er blevet værre.

Men jeg sagde, at det ikke må overskygge, at der altså er en række andre ting, der faktisk går i den rigtige retning, bl.a. at der altså er en selvstændig irakisk regering, at man arbejder frem mod afholdelse af demokratiske valg, og at der har været afholdt lokale valg – i øvrigt i god ro og orden. Men jeg føjede så til: Det hører man bare ikke så meget om. Sådan er mekanismen jo.

Nu forbyder forretningsordenen jo mig at stille spørgsmål, men hr. Villy Søvnald prøver at fremstille det, som om jeg tog parti for den ene frem for den anden af de to amerikanske politikere. Jeg sagde netop, at jeg slet ikke så nogen uenighed mellem dem.

Hr. Villy Søvnald må jo have overset, at udenrigsminister Powell har sagt, at da situationen er forværret, må vi styrke vore bestræbelser på at nedkæmpe oprørsgrupperne. Jeg ved så ikke, om hr. Villy Søvnald er enig med udenrigsminister Powell i, at man skal styrke bestræbelserne på at nedkæmpe oprørsgrupperne.

Villy Søvnald (SF):

Jeg er helt enig med statsministeren i, at forretningsordenen ikke tillader mig at besvare spørgsmål, men at *stille* spørgsmål – ellers bliver jeg jo standset af formanden.

Så jeg vil gentage mit spørgsmål: Hvordan kan statsministeren få sig selv til at beskrive det sådan i en situation med stadig flere dræbte?

Kl. 13.50

Vi ved ikke med sikkerhed, hvor stort tallet er. 20.000 er det formentlige tal i det svar, jeg har fået fra statsministeren. Måske er det 30.000 civi-

le uskyldige irakere, 30.000 mennesker, kvinder, børn, helt uskyldige mennesker, der er dræbt i en krig, der havde forkerte begrundelser. Det var det, vi var rundt om i det forrige spørgsmål. 30.000 uskyldige mennesker, der har fået deres liv revet væk.

Så siger statsministeren, at der er håb om, at valgene vil blive gennemført med succes. Hvor har statsministeren det fra? De undersøgelser, der er lavet, viser, at stadig færre irakere giver udtryk for, at de vil stemme. Andelen er faldet fra godt 80 pct. til nu godt 60 pct. Hvad bygger statsministeren sin optimisme på?

Jeg forstår godt, at det er svært for statsministeren, men ville det ikke være klogt at lægge lidt distance til statsministerens bedste ven Bush i den nuværende situation?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Må jeg minde om, hvad udenrigsminister Powell har sagt, men lige allerførst sige: Jeg har jo overhovedet ikke udtalt mig om, at sikkerhedssituationen er tilfredsstillende – tværtimod. Jeg synes, den er stærkt utilfredsstillende, absolut. Jeg er faktisk enig med udenrigsminister Powell, som siger, at de der oprørsgrupper er fast besluttet på at sabotere det planlagte valg. Det var jo det, udenrigsminister Powell sagde. Og det er netop, hvad vi ser: Efterhånden som vi nærmer os demokratiske valg, er der ekstremtistiske oprørsgrupper, som vil prøve at sabotere det, for de ønsker ikke demokrati i Irak. Og derfor ser vi den der uro.

Men så siger udenrigsminister Powell, at da situationen er forværret, må vi styrke vore bestræbelser på at nedkæmpe det.

Jeg må jo opfatte det sådan, at hr. Villy Søvnald i dag har erklæret sig enig med udenrigsminister Powell i, at man skal styrke indsatsen for at nedkæmpe oprøret. Det er da en interessant oplysning.

Formanden:

Så er det hr. Søren Søndergaard som medspørger.

Søren Søndergaard (EL):

Statsministeren erkender nu, at sikkerhedssituationen i Irak er stærkt foruroligende. Jeg tror, det var det udtryk, statsministeren brugte: stærkt foruroligende.

Så meget desto mere undrede det jo en at høre statsministerens åbningstale i går, hvor der ikke var et eneste ord om situationen i Irak. Der

var seks linjer sådan helt generelt om, at vi skulle bekæmpe terrorisme, og derfor skulle vi også være i Irak. Der var ikke et eneste ord om, hvordan situationen, som statsministeren nu erkender er foruroligende, rent faktisk ser ud. Og der var intet bud fra statsministeren i den åbningstale på, hvordan vi rent faktisk kommer videre og bl.a. får vores danske soldater hjem, uden at for mange af dem bliver dræbt. Der var intet i statsministerens åbningstale.

Derfor vil jeg altså godt spørge statsministeren på baggrund af, at statsministeren nu erkender, at situationen i Irak er stærkt foruroligende, om statsministeren i debatten, som vi jo skal have i morgen, vil komme med et bidrag til, hvad der er statsministerens bud på, hvordan vi kommer ud af den situation, som er så stærkt foruroligende, hvordan vi sikrer, at der ikke bliver dræbt flere uskyldige irakere, og hvordan vi sikrer, at de danske soldater bliver bragt hjem uden tab.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg tror nu ikke, at jeg brugte udtrykket foruroligende, jeg mener, jeg sagde, at situationen var stærkt utilfredsstillende. Men det skal nu ikke skille os ad, for hvad enten det er det ene eller det andet ord, er det da klart, at det, vi ser i Irak, ikke er tilfredsstillende. Det er da klart, at sådan er det. Man kan da kun udtrykke sin dybe, dybe beklagelse af den udvikling, vi ser.

Men som jeg også sagde, er det jo altså et produkt af, at der findes ekstremistiske grupper, som ganske enkelt vil prøve at stoppe processen frem mod demokrati i Irak; de ønsker simpelt hen ikke et demokrati i Irak. Derfor er det jo vigtigt, at vi bliver i Irak for at hjælpe den irakiske regering med at skabe ro og sikkerhed.

Jeg kan i hvert fald forsikre hr. Søren Søndergaard om én ting, og det er, at hvis man fulgte hr. Søren Søndergaards linje – og måske også hr. Villy Søvnalds linje – og begyndte at tale om, at terroristernes anslag skulle føre til, at vi så skulle trække os hjem, så ville det jo være at invitere terroristerne til virkelig at optrappe deres aktiviteter, for så kunne de jo se, at det lønner sig. Og det er i hvert fald en vej, man *ikke* skal bruge. Tværtimod er det vigtigt at stå fast og sige: Nu må vi altså hjælpe den irakiske regering med at sikre, at demokratiske valg kan gennemføres efter planen i begyndelsen af 2005.

Formanden:

Så er det hr. Søren Søndergaard for et sidste spørgsmål.

Kl. 13.55

Søren Søndergaard (EL):

Jeg bliver nødt til at informere statsministeren om, at jeg og Enhedslisten ikke har noget ansvar for, at der er danske tropper i Irak – det er statsministerens ansvar.

Det er jo derfor, vi må forvente, når statsministeren og regeringen og flertallet i Folketinget – ganske vist et meget snævert flertal, men et flertal – har påtaget sig det ansvar at sende danske tropper til Irak, at man så også, især når man erkender, at situationen er alvorlig og forværret, fremlægger en strategi for, hvordan man vil forbedre situationen, og ikke bare gentager: Vi skal bare holde ud, og hvis vi giver efter for terrorister, så går det galt osv. osv. Det er jo ikke nogen strategi, det er jo bare nogle erklæringer, som ikke kan bruges til noget som helst.

Det er jo derfor, det er så foruroligende, vil jeg gerne sige til statsministeren, at der ikke var et ord i åbningstalen i går om, hvordan *statsministeren* vil foreslå, at vi kommer ud af det morads. Det er det, man diskuterer i det amerikanske præsidentvalg, og der kommer den amerikanske præsident med nøjagtigt det samme som statsministeren: besværgelser, men ikke nogen konkrete forslag. Det efterlyser Kerry så at der skal komme. Vi efterlyser det også hos statsministeren.

Hvornår kommer der nogle konkrete bud på, hvordan vi får stoppet myrderierne i Irak, og hvordan vi får de danske soldater hjem uden tab? Vil statsministeren komme med sådan et bud i morgen i forbindelse med åbningsdebatten?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Når der er danske soldater i Irak, er det, fordi den irakiske regering har anmodet om international militær bistand til at skaffe ro og orden, så demokratiske valg kan gennemføres – i øvrigt noget, der er bakket op af FN.

FN har en central rolle at spille i forbindelse med, at der kan gennemføres demokratiske valg i Irak. Det er regeringens opfattelse, at vi skal hjælpe FN i den proces frem mod demokratiske valg i Irak.

Jeg vil gerne sige til hr. Søren Søndergaard, at jeg ikke har noget ønske om, at danske soldater skal blive i Irak en eneste dag ud over, hvad der

er nødvendigt. Målet er selvfølgelig, at de skal hjem, og målet er, at der bliver dannet en irakisk regering på baggrund af demokratiske valg, en regering, der bliver herre i eget hus og derfor ikke behøver at have international militær bistand til at hjælpe sig. Men hvornår præcis det tidspunkt kommer, hvor den kan blive herre i eget hus og der er ro og orden i Irak, kan jeg jo ikke sige i dag – jeg har da ikke noget andet ønske, end at det bliver så hurtigt som muligt – men her og nu drejer det sig altså om at sikre, at der kan gennemføres demokratiske valg i januar.

Formanden:

Så er det det sidste spørgsmål til hr. Villy Søvndal.

Villy Søvndal (SF):

To ting til slut: Den ene er, at statsministeren siger i sit sidste svar til mig, at det er ganske få ekstremistiske grupper, der udgør modstanden.

Jeg vil gerne sige til statsministeren, at det ikke er i overensstemmelse med de folk, der arbejder dernede; de har en anden opfattelse. De har en opfattelse af, at modstanden breder sig til helt normale grupper, som ikke vil finde sig i en besættelse. Det er de meldinger, der kommer fra journalister, der opholder sig nede i området.

Sidste måned var i øvrigt måneden, hvor flere amerikanere blev dræbt af shiamuslimer – som i starten ikke var en del af det her – end af sunnimuslimer.

Er statsministeren sikker på, at den grundlæggende opfattelse er rigtig, at det kun er nogle ganske få grupper, man slås imod? Det forekommer mig, at det i langt højere grad er en egentlig borgerkrig, vi er på vej imod.

Den anden er, at jeg godt forstår, hvis statsministeren psykologisk har vanskeligt ved at lægge afstand til Bush på grund af det tætte venskab – det kender vi jo alle sammen – men jeg synes alligevel, det er uforståeligt, at statsministeren lægger sig så fuldstændig i kølvandet på den amerikanske præsident, som vi hører i dag.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det sidste var jo ikke noget spørgsmål, men en eller anden konstatering, der fuldstændig må stå for hr. Villy Søvndals egen regning.

Det er min opfattelse, at det er vigtigt, at det, jeg i min tale i går kaldte den frie verden, står sammen om at sikre, at der kan gennemføres demokratiske valg i Irak, for jeg synes, det er noget

helt afgørende at få skabt et nyt irakisk samfund, et moderne irakisk samfund, et demokratisk irakisk samfund, og det er åbenbart, at den irakiske regering altså behøver hjælp udefra for at kunne gennemføre det, fordi der er fanatiske grupper, som simpelt hen ønsker at stoppe processen frem mod demokrati.

Det er grunden til, at jeg mener, at så længe den irakiske regering anmoder os om det, og så længe FN bakker det op, så bør vi også blive i Irak, men vi skal ikke blive der en eneste dag mere end højst nødvendigt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Det næste spørgsmål er også stillet til statsministeren af hr. Villy Søvndal, og der er en enkelt medspørger.

Kl. 14.00

Spm. nr. S 3

5) Til statsministeren af:

Villy Søvndal (SF):

»Hvilken betydning tillægger statsministeren FN's generalsekretær, Kofi Annans, udtalelser til BBC om, at Irakkrigen var ulovlig?«

Villy Søvndal (SF):

Statsministeren rundede sin sidste besvarelse af med: så længe FN bakker det op.

Siden vi mødtes sidst står det jo tindrende klart. Jeg synes i virkeligheden, at der er tre nye ting. Den ene er indrømmelsen fra den britiske premierminister af, at masseødelæggelsesvåbenargumentet ikke holdt. Det er nok svært at få statsministeren til at give sådan en indrømmelse. Den anden er, at situationen uge for uge udvikler sig til et stadig større slagtehus. Det tror jeg der er en gryende erkendelse af hos statsministeren. Den sidste er, at Kofi Annan jo har meldt ud i et interview med BBC, at krigen var ulovlig.

Jeg spørger derfor statsministeren: Hvilken betydning tillægger statsministeren FN's generalsekretær, Kofi Annans, udtalelser?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Vi lytter selvfølgelig altid til, hvad generalsekretæren har at sige, og jeg har da også noteret mig udtalelserne fra Kofi Annan, men der er ikke no-

get nyt i dem. De bekræfter, hvad der hele tiden har været generalsekretærens opfattelse.

Danmark og en række andre lande baserede sig som bekendt på FN's Sikkerhedsråds resolutioner 678 og 687 og senere resolutioner, herunder resolution 1441, og fandt, at disse resolutioner udgjorde det nødvendige juridiske grundlag.

Villy Søvnald (SF):

Det var dog utroligt. Vi har lederen af et land, der gerne vil være medlem af FN's Sikkerhedsråd. Lederen af FN, generalsekretær Kofi Annan, siger noget, som er nyt, i et interview med BBC, nemlig at krigen er ulovlig. Hvad svarer statsministeren så? Han læser op af en gammel tale om gamle resolutioner.

Den øverste i FN-systemet, FN's generalsekretær, siger, at statsministeren har været med til at indlede en ulovlig krig – en ulovlig krig, hr. statsminister. Får det slet ikke tankevirkksomheden i gang hos statsministeren? Er det sådan, at ethvert land og enhver tilfældig statsminister, undskyld udtrykket, frit kan fortolke, om en FN-resolution kan bringes i anvendelse eller ej? Er det sådan, at Danmark, som aspirerer til medlem og formentlig bliver medlem af Sikkerhedsrådet, fremover vil tillade sig at sige, at det har hvert land da retten til at fortolke? Er det i virkeligheden ikke at undergrave FN og FN's generalsekretær, det, statsministeren lige nu er i færd med?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, og det er jo heller ikke nogen ny diskussion. Den har vi haft mange gange.

Lad mig bare minde om, at det jo tidligere er sket, at der er iværksat internationale militære aktioner, uden at der er vedtaget nye FN-resolutioner. Det er sket på baggrund af gamle vedtagelser i FN.

Lad mig minde om, at der i 1998 blev iværksat en aktion mod Irak. Den daværende danske regering støttede det, uanset at der ikke var en ny FN-resolution. Det internationale samfund gik ind i Kosovo, uden at der var en FN-resolution, for der kunne ikke blive enighed om det.

Vi har haft den her diskussion så mange gange, og der er ikke noget nyt i det. Og jeg spørger mig selv, hvad hr. Villy Søvnald egentlig vil med at blive ved med at kigge bagud i stedet for nu at se fremad, i stedet for nu at se på, hvordan vi kan få skabt et levedygtigt demokrati i Irak.

Nu er diktatoren væk, lad os da nu så koncentrere bestræbelserne om at få skabt et nyt, moderne, frit, fredeligt og demokratisk Irak. Det må da være det, det nu drejer sig om, i stedet for at blive ved med at grave i en fortid, som altså er overstået. Det hjælper jo ikke det irakiske folk. Vi kan bruge en masse tid på det i Folketinget, og det er hr. Villy Søvnald da også velkommen til. Jeg svarer gerne på spørgsmål, men helt ærligt så synes jeg, at det ville være mere værdifuldt for den irakiske befolkning, om vi brugte de politiske kræfter på at diskutere, hvordan vi kommer sikrest frem til, at vi kan få skabt demokratiske forhold i Irak.

Villy Søvnald (SF):

Tak for svaret, der som indledning hed, at det har andre før mig også gjort, og derfor har vi lov til at bryde reglerne. Det var det korte af det lange af statsministerens svar. Jeg synes som sagt, at det er foruroligende, at et land, der er på vej til FN's Sikkerhedsråd, har så løst et forhold til international lov og ret.

Når jeg bliver ved, er det selvfølgelig, fordi jeg håber, at statsministeren på et tidspunkt viser det menneskelige træk – men det kan godt være, at det er en umulighed – som Blair viser, når han som indledning til Labours kongres siger: Undskyld, vi tog fejl. Vores argumenter for at gå i krig, at der var masseødelæggelsesvåben, var forkerte.

Kl. 14.05

Tænk, hvor befriende det ville være, hvis statsministeren ville udvise det menneskelige træk og sige: Undskyld. Da jeg sagde, at det der med masseødelæggelsesvåben ikke er noget, jeg tror; det er noget, jeg ved, tog jeg fejl.

Den danske regering har insistet på, at det her var i overensstemmelse med FN-sporet. Nu siger FN's generalsekretær, at det var en ulovlig krig. Hvor ville det dog være befriende at have en dansk statsminister, der sagde: Beklager, jeg fejlinformerede både offentligheden og Folketinget. Det er såmænd bare det, jeg efterlyser.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jo, men hvis det var sådan, at jeg rent faktisk havde fejlinformeret, så skulle jeg da også være den første til både at indrømme det og beklage det, men jeg er ikke i den situation, at vi har forholdt Folketinget nogen oplysninger eller har givet forkerte oplysninger.

Da Folketinget vedtog, at Danmark skulle deltage i krigen mod Saddam Hussein, lagde vi

begrundelserne fuldstændig åbent frem. Vi har diskuteret det så mange gange her i Folketings-salen, og det fremgår fuldstændig klart, at det, vi sagde, var, at vi ikke kan have, at en skrappeløs diktator som Saddam Hussein bare blæser på, hvad FN's Sikkerhedsråd beslutter. I mere end 10 år gjorde han det. Det må have en konsekvens, på et eller andet tidspunkt må man sige: Nok er nok, og nu må det have en konsekvens.

Derfor tilsluttede vi os den internationale koalition, der gik ind i Irak. Det er lagt fuldstændig åbent frem, og det har alle kunnet bedømme undervejs. Der er jo ikke noget hverken at undskylde eller beklage, fordi den begrundelse holder jo altså stadig væk. Så der er ikke noget nyt i det her, vil jeg sige til hr. Villy Søvndal, vi har diskuteret det hele foråret.

Her er det bare, jeg siger til hr. Villy Søvndal: I stedet for nu at blive ved med at grave i det – og jeg erkender, det har hr. Villy Søvndal selvfølgelig lov til at gøre, hvis han vil bruge sin tid på fortiden i stedet for som os andre at bruge den på fremtiden – synes jeg, at hr. Villy Søvndal i stedet for at kigge bagud burde bruge sit politiske krudt på at diskutere: Hvordan fremmer vi bedst, at vi får et frit, moderne, fredeligt og demokratisk Irak?

Formanden:

Så er det hr. Søren Søndergaard som medspørger.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår på statsministeren, at statsministeren gerne vil kigge fremad. Det vil jeg så hjælpe statsministeren med ved at stille et meget enkelt spørgsmål, nemlig om statsministeren vil garantere, at Danmark i den tid, vi er i Sikkerhedsrådet, under ingen omstændigheder vil gå med i en krig, som FN's generalsekretær anser for at være ulovlig.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Danmark har ikke deltaget i krige eller internationale militære aktioner, som vi anså for at være ulovlige. Denne regering så vel som tidligere regeringer har naturligvis kun deltaget i militære aktioner, som vi anså for at være lovlige.

Formanden:

Så er det hr. Søren Søndergaard for en sidste kort bemærkning.

Søren Søndergaard (EL):

I betragtning af statsministerens interesse for at diskutere fremtid var det dog et ualmindelig dårligt svar.

Spørgsmålet var krystalklart. Jeg spurgte statsministeren: Vil statsministeren garantere, at Danmark, så længe statsministeren er statsminister, ikke vil gå med i nogen krige, som FN's generalsekretær anser for at være ulovlige, mens vi er i Sikkerhedsrådet?

Det er et fuldstændig enkelt spørgsmål. Det handler ikke om fortiden, det handler om fremtiden. Statsministeren kan svare med et ja eller med et nej. Det er ikke særlig kompliceret. Men det er et spørgsmål, der meget præcist viser, hvilken holdning statsministeren står for, og derfor spørger jeg igen:

Vil statsministeren garantere, at Danmark ikke går i krig, mens vi er i Sikkerhedsrådet, i krige, som FN's generalsekretær anser for at være ulovlige?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Der lå selvfølgelig i det svar, jeg gav, at lige så vel som denne og tidligere regeringer ikke har deltaget i krige eller internationale militære aktioner, der er ulovlige, så vil vi selvfølgelig heller ikke gøre det i fremtiden. Det siger sig selv.

Formanden:

Så er det hr. Villy Søvndal for et sidste spørgsmål.

Villy Søvndal (SF):

Jeg forstår, at det ikke er genetisk muligt at få statsministeren til at udtrykke ordene: Jeg beklager, jeg fortryder. Den genetiske evne ejer statsministeren ikke.

Jeg vil så spørge, om statsministeren fortryder, f.eks. at han sagde, at det med masseødelæggelsesvåben ikke er noget, jeg tror, det er noget, jeg ved, eller om han fortryder at have sagt alt det om, at Danmark ville følge FN-sporet, når FN's generalsekretær nu siger, at det var klart ulovligt.

Statsministeren siger så: Alle de her spørgsmål, er de i virkeligheden ikke ligegyldige? Jo, det kan man godt mene, hvis man har det forhold til menneskeliv, at snesevis – at snesevis – af dræbte irakere hver dag er en ligegyldighed, at Irak i dag er omdannet til et slagtehus, at processen risikerer at komme fuldstændig ud af kontrol, og at vi får endnu en muslimsk fundamentalistisk stat i Mellemøsten. Hvis alle de ting

er ligegyldige, så kan man tillade sig at have det forhold til fortiden, at den vil vi ikke diskutere; vi vil kun se fremad.

Kl. 14.10

Er det virkelig statsministerens svar i dag? Jeg håber oprigtigt, at statsministeren vil deltage i en længere debat, når vi kommer til åbningsdebatten i morgen. Så sølle slipper man ikke uden om det her, vil jeg sige til statsministeren.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Den mest misbrugte udtalelse, jeg kan komme i tanke om fra den debat, vi har haft, er netop den, som hr. Villy Søvndal her i en stærkt fordrejet form gengiver, nemlig at jeg skulle have sagt om masseødelæggelsesvåben og Saddam Husseins besiddelse af dem, at det ikke er noget, jeg tror, det er noget, jeg ved.

Alle, der har gjort sig den ulejlighed at se min samlede udtalelse, ved udmærket godt, at det er en fuldstændig fordrøjning af, hvad jeg rent faktisk har sagt. Det, jeg sagde i den sammenhæng, og nu gør jeg mig altså den ulejlighed at bruge lidt tid på at forklare det, var jo, at det, vi vidste, jo var, at Saddam Hussein havde rådet over masseødelæggelsesvåben. Det vidste vi. Det er ikke noget, vi tror, det er noget, vi ved. Det fremgår klart af, hvad jeg sagde, og det må hr. Villy Søvndal jo også erkende. Det vidste vi. Han havde brugt dem mod sin egen befolkning og mod nabolandene.

Det, vi i øvrigt også vidste, var, at han ikke ville redegøre over for FN for, hvad han havde gjort ved de masseødelæggelsesvåben, og derfor måtte det jo være en almindelig antagelse, at han stadig havde dem. For ellers kunne han jo så let som ingenting have forklaret, hvad der var blevet af dem, og det gjorde han ikke. Vi måtte altså antage, at han stadig havde dem, fordi vi vidste, at han havde brugt dem. Det var lige præcis, hvad jeg sagde i den der udtalelse.

Men jeg ved godt, at til hr. Villy Søvndals propagandaformål er det meget enklere bare at klippe på det sted i udtalelsen, der er bekvemt for hr. Villy Søvndal, og så i øvrigt fordreje den til ukendelighed. Men nu har jeg så gjort mig den ulejlighed her ved starten af den nye folketingssamling at forklare, hvad udtalelsen i sin helhed går ud på, hvad alle, der har læst den og hørt den, også ved. Nu er det i hvert fald mod bedre vidende, når hr. Villy Søvndal i resten af denne folketingsamling stadig forsøger at fordreje, hvad jeg rent faktisk sagde.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Det næste spørgsmål er også stillet til statsministeren, og der er to medspørgere.

Spm. nr. S 12

6) Til statsministeren af:

Line Barfod (EL):

»Vil statsministeren iværksætte en uvildig undersøgelse af den tidligere fødevareministers habilitet som fødevareminister i forhold til hendes daværende økonomiske interesser i bl.a. Danisco?«

Line Barfod (EL):

Nu til noget helt andet.

I forbindelse med at statsministeren har udnævnt den tidligere fødevareminister til EU-kommissær, har der jo været en del debat om hendes økonomiske interesser i forhold til hendes fremtidige virke. Det, jeg gerne vil spørge til, er hendes fortidige virke som fødevareminister og de økonomiske interesser, hvor det nu er kommet frem, at fødevareministeren har haft bl.a. en stor portion Daniscoaktier. Mit spørgsmål er så, om statsministeren vil iværksætte en uvildig undersøgelse af, om den tidligere fødevareministers økonomiske interesser har givet problemer i forhold til hendes habilitet i nogle af de afgørelser, hun har været inde i, nogle af de forhandlinger, hun har været inde i som fødevareminister.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Mit svar er kort og godt nej. Jeg ser ikke nogen som helst anledning til en sådan undersøgelse.

Line Barfod (EL):

Det kunne være rart at få en begrundelse for, hvorfor statsministeren ikke mener, at der overhovedet kan være nogen grund til at undersøge det.

Det må være rart for både statsministeren og den tidligere fødevareminister, at der ikke hænger en masse mistanker i luften om, at f.eks. den tidligere fødevareministers betydelige aktiepost i Danisco kan have haft betydning for ministerens habilitet både i forhold til de forhandlinger, ministeren har været inde i om EU's landbrugsstøtte, særlig om sukkerstøtten, og også i forhold til forhandlingerne om gensplejsning, gmo,

som også har stor betydning for værdien af aktier i Danisco.

Derfor vil jeg gerne høre: Hvad er statsministerens begrundelse for, at man fuldstændig afviser, at der kunne være behov for at undersøge habiliteten i forhold til de forhandlinger, som ministeren har været inde i?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen det er meget enkelt. Der er intet i reglerne om habilitet i forvaltningsloven, som forhindrer en fødevareminister i at eje Daniscoaktier, lige så lidt som en landmand er afskåret fra at blive landbrugsminister eller en skatteyder fra at blive skatteminister eller en jurist fra at blive justitsminister.

Line Barfod (EL):

Nu spurgte jeg ikke til, hvorvidt ministeren havde gjort noget ulovligt og overtrådt en lov. Jeg spurgte, om statsministeren ville iværksætte en undersøgelse omkring habilitet. Vi havde jo en sag for noget tid siden om den tidligere miljøminister, nuværende fødevareminister, der havde uddelt nogle penge bl.a. til den skole, som ministeren havde orlov fra, og da blev der rejst spørgsmål om ministerens habilitet og foretaget undersøgelse. Både Ombudsmand og statsrevisorer har været inde i sagen.

Kl. 14.15

Det undrer mig, at spørgsmålet om at tildele en lille sum penge til en skole kan have betydning for vurdering om habilitet, men at statsministeren overhovedet ikke finder, at det kan have betydning i væsentlige forhandlinger om sukkerstøtte og spørgsmål om tilladelse til gensplejsning osv. for en fødevareminister, der sidder med økonomiske interesser i udfaldet af de sager, hun forhandler.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det afgørende er, at en minister ligesom enhver anden, der virker inden for den offentlige forvaltning, afstår fra at træffe afgørelse i en konkret sag, hvis vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, eller hvis der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at skabe tvivl om vedkommendes upartiskhed. Sådan er reglerne.

Der er ikke fremlagt oplysninger, som på nogen måde sandsynliggør, at den tidligere fødevareminister skulle have truffet afgørelse i sager, hvor hendes ejerskab af Daniscoaktier – som i hvert fald i denne sammenhæng må siges at

være på det relativt beskedne beløb af knap 100.000 kr. – burde have ført til, at hun efter forvaltningslovens regler måtte betragtes som inhabil. Det er på den baggrund, jeg ikke ser noget som helst grundlag for at iværksætte en undersøgelse af den tidligere fødevareministers embedsførelse.

Formanden:

Så er det hr. Søren Søndergaard som medspørger.

Søren Søndergaard (EL):

Nu er åbenhed jo et godt middel mod mangel, for hvis man ved, hvordan tingene hænger sammen, er der også mange mistanker, der kan fjernes, eller spørgsmål, der kan stilles på det rigtige tidspunkt.

Man kan sige om det eksempel, som statsministeren nævnte, nemlig en skatteyder, der bliver skatteminister, at det jo er relativt oplagt for de fleste, at skatteyderen er skatteyder. Det samme gælder for eksemplet med landmanden, der bliver landbrugsminister: Her er det relativt oplagt, at vedkommende er landmand og bliver landbrugsminister.

Med hensyn til de økonomiske interesser er det måske ikke helt så oplagt, medmindre man oplyser det, og vi har et dejligt register her i Folketinget, hvor man kan give lige præcis de oplysninger. Det havde den tidligere fødevareminister så glemt at oplyse, og derfor kunne jeg godt tænke mig at vide, om statsministeren var bekendt med det – altså om det var noget, som statsministeren havde kendskab til, og om regeringen havde kendskab til, hvilke økonomiske interesser den tidligere fødevareminister havde i f.eks. Danisco. Var statsministeren bekendt med, at der kunne være et problem, eller var det også skjult for statsministeren?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan i hvert fald sige, at jeg ingen erindring har om at være blevet orienteret om det, men jeg vil godt bruge det som en anledning til et par bemærkninger om åbenhed omkring ministres økonomiske interesser m.v.

Som jeg sagde før, er det klart, at ministre ikke må træffe afgørelse i sager, hvor de efter reglerne i forvaltningsloven må opfattes som inhabile, og ministre er som udgangspunkt afskåret fra at varetage andre hverv i deres minister-tid. Det tror jeg er regler, som dækker fuldt ud på de områder.

Der er imidlertid ikke i dag fastlagt særlige regler om åbenhed omkring ministres økonomiske interesser, som gør det muligt for offentligheden at få indsigt i de enkelte ministres forhold. Folketingets ordning – en sådan er der jo – er åben for ministre, der ikke er medlemmer af Folketinget, men den er som bekendt baseret på frivillighed.

Jeg kan oplyse, at jeg har taget initiativ til, at der iværksættes et arbejde med henblik på at vurdere, hvorvidt der bør indføres en ordning for ministre, som indebærer fuld åbenhed omkring ministres økonomiske interesser m.v. Jeg tror, vi i det arbejde vil kunne hente inspiration fra andre lande og fra internationale organisationer som f.eks. EU, og det er min personlige holdning, at der – også for at undgå mytedannelser og for at skabe fuld klarhed på dette område – bør være mest mulig åbenhed.

I øvrigt kan jeg oplyse, at jeg selv frivilligt har ladet mig registrere i Folketingets register, og jeg er altså parat til at overveje en ordning, for så vidt angår ministre.

Søren Søndergaard (EL):

På mange måder synes jeg der er positive takter i det, statsministeren siger her til sidst, for som jeg også selv sagde, er det jo rigtigt, at netop åbenheden er utrolig vigtig.

Det, at man ved, at en person har nogle økonomiske interesser et bestemt sted, gør jo, at man kan tage diskussionen om, hvorvidt det eventuelt er de økonomiske interesser, der gør, at den pågældende minister træffer den og den beslutning i en bestemt sag, og det, at diskussionen kan komme, vil måske også inspirere den pågældende minister mere til at sige på forhånd: Det er måske en sag, jeg skal blande mig uden om, fordi der kan komme den diskussion. Jeg synes bestemt, der er nogle positive takter i det.

Nu var der jo det uheld i forbindelse med fødevareministeren, at oplysningerne om interesserne i Danisco ikke fremgik af det frivillige register. Det er jo sådan, at hvis man er med i det register, er det ikke frivilligt, hvad man oplyser. Så oplyser man det hele og ikke kun noget af det, og det er derfor, jeg synes, det er et ret interessant spørgsmål, om statsministeren var vidende om det.

Kl. 14.20

Statsministeren siger, at han ikke erindrer det. Jeg vil bare bede statsministeren oplyse, om statsministeren vil undersøge det og melde tilbage til Folketinget, hvorvidt han blev oplyst af

den tidligere fødevareminister om interesserne i Danisco og andre steder, eller om det var noget, der også var hemmeligt for statsministeren.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg bryder mig altså ikke rigtig om, at hr. Søndergaard bruger udtrykket, at det var hemmeligt, for sådan som jeg opfatter det, har den tidligere fødevareminister simpelt hen bare ikke anset det for overhovedet at være en sag eller et problem. Hun har selvfølgelig beklaget, at i forbindelse med den frivillige registrering i Folketinget – som jo altså er frivillig, men hr. Søren Søndergaard har ret i, at går man først ind i den og har sagt A, må man også sige B og oplyse det hele – havde hun altså overset at oplyse om bl.a. denne post. Men jeg opfatter det ikke sådan, at der er noget, der har skullet holdes hemmeligt.

Det er netop for at undgå den slags myter om noget fordækt eller noget hemmeligt, at jeg hælder til, at for ministre bør der gælde nogle særlige regler. Jeg synes, det er fint, at Folketinget har et frivilligt registreringssystem, men jeg tror, at når det gælder ministre, vil det i åbenhedens interesse nok være rigtigt at gå et skridt videre og sige: Der må gælde en forpligtelse for ministre. Men jeg vil godt have lejlighed til at undersøge det lidt nærmere, før vi fastlægger de helt præcise regler.

Formanden:

Så er det hr. Keld Albrechtsen som medspørger.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det virker lidt underligt, at statsministeren ikke fuldstændig klart er i stand til at besvare spørgsmålet om, hvad han vidste, dengang han udnævnte den tidligere fødevareminister. Det er faktisk et alvorligt spørgsmål, for jeg gik i hvert fald i den tro, at når statsministre udnævnte ministre, sikrede de sig, at alle eventuelle habilitetsspørgsmål blev afklaret ved, at de pågældende ministre orienterede statsministeren om, hvilke interesser der kunne være.

Det, vi umiddelbart får at vide nu her i Folketingssalen, er, at oplysningen om Daniscoaktier kan statsministeren i hvert fald ikke erindre noget om var på bordet, og det var den åbenbart heller ikke, da statsministeren udnævnte den tidligere fødevareminister til kommissær. Her har den oplysning åbenbart heller ikke været på bordet, og jeg vil godt spørge statsministeren, som nu kommer ind på, at den ikke fandtes i Folketingets registersystem: Var det rent faktisk

ikke temmelig beklageligt, at den daværende fødevareminister ikke orienterede statsministeren om det problem, dengang hun skulle udnævnes til fødevareminister?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Overhovedet ikke. Det kan godt være, at hr. Keld Albrechtsen selv opfatter sit spørgsmål som seriøst, men det er ikke et seriøst spørgsmål.

Der er ikke nogen forpligtelse til, at jeg i forbindelse med udnævnelse af ministre skal have nogen orientering om deres aktiebesiddelser. Det er jo ikke ulovligt at have aktier, og det er ikke ulovligt at være ejer af en virksomhed, eller hvad man nu ellers måtte være ejer af. Vi har en regel om, at man skal frasige sig alle hverv, man måtte have, bestyrelsesposter osv., og vi påser selvfølgelig i Statsministeriet, at det sker. Det er et vilkår i forbindelse med at blive udnævnt til minister.

Men som jeg sagde før, synes jeg, at det rigtige vil være at få lidt mere klarhed på dette område. Jeg er en tilhænger af åbenhed, og det er derfor, jeg er indstillet på at prøve at undersøge reglerne med henblik på et særligt regelsæt for ministre.

Formanden:

Så er det hr. Keld Albrechtsen for et sidste spørgsmål.

Keld Albrechtsen (EL):

Man må altså desværre tolke statsministerens svar sådan, at indtil denne sag dukkede op, er udnævnelse af ministre her i landet foregået på et ret lemfældigt grundlag – jo, det må man jo desværre konstatere.

Hvis jeg var statsministeren, ville jeg godt nok bede alle mine ministre om hurtigst muligt at få sendt alle relevante oplysninger over til statsministeren, og jeg vil da godt nok sige, at det er åbenbart også en overvejelse, statsministeren nu har fundet ud af er påkrævet. Men så må man ikke håbe for statsministeren, at der ligger alt for mange oplysninger om alverdens ting hos ministrene, når det kommer for en dag, for statsministeren har åbenbart ikke beskæftiget sig med det tidligere, og det håber jeg da ikke statsministeren kommer til at fortryde.

Kl. 14.25

Men jeg vil bare spørge: Kunne vi ikke til det åbne samråd, som vi skal have i Folketingets Europaudvalg på fredag – det foregår jo for

åbne døre, det har jeg bedt om – få en oplysning om, hvornår statsministeren rent faktisk fik kendskab til, at den kommende kommissær havde disse aktier? Det er faktisk i mange henseender et væsentligt spørgsmål, også i relation til den sag, der vedrører Statsministeriets håndtering af kommissærspørgsmålet. Kunne vi ikke få det undersøgt til på fredag? Det ville også give en lettere afvikling af samrådet på fredag.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Det sidste tvivler jeg stærkt på.

Hr. Keld Albrechtsen vil altså gøre sit yderste for at trække tiden ud med spørgsmål, som det – nu siger jeg det ligeud – rent ud sagt er meget vanskeligt for mig at tage helt alvorligt. Der er jo ikke noget problem, der er ingen sag. Det er kun hr. Keld Albrechtsen, der opfatter det her som en sag.

Det er ikke ulovligt at have aktier, og det er ikke noget problem at have en aktiepost i forbindelse med at være fødevareminister. I EU er der nogle regler om, at kommende kommissærer skal give en oplysning om deres økonomiske interesser, hvad jeg synes er glimrende, og i den forbindelse skal en tiltrædende landbrugskommissær også oplyse alle sine ting. Men en sådan regel har vi altså ikke haft i Danmark, og derfor har det ikke været relevant for mig at stille den slags spørgsmål. Vi har haft en regel om, at man skal frasige sig alle hverv, og vi har sikret, at det er sket.

Det er derfor, jeg må sige: Hr. Keld Albrechtsen har brugt utrolig megen tid på det her, og der er også skrevet mange spaltmillimeter om det, men der er altså ingen sag.

Formanden:

Så er det fru Line Barfod for et sidste spørgsmål.

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det er dybt bekymrende, at vi har en statsminister, der mener, at der ikke er noget problem i, at man kan have nogle økonomiske interesser, som kan have betydning for de afgørelser, man træffer som minister.

Der er ingen af os, der har påstået, hverken at det er ulovligt at have aktier eller ulovligt at være landmand eller noget andet. Men vi mener, det er vigtigt, at der er klarhed over, hvorvidt der er nogle økonomiske interesser, som kan have betydning, når man træffer afgørelser.

Men nu kan jeg lidt bedre forstå nogle af de mange sager, som denne regering ryger ud i,

hvis det er statsministerens holdning, der er toneangivende i regeringen: at det ikke er så vigtigt, hvad man har af interesser, og at det ikke er noget, man behøver bekymre sig om. Så kan jeg lidt bedre forstå, at den tidligere miljøminister må sidde med en næse for ikke at have undersøgt, om han havde habilitetsproblemer med hensyn til skolen.

Så vil jeg bare gerne høre: Statsministeren afviste tidligere at undersøge den tidligere fødevarerministers habilitet med henvisning til, at der kun kunne være habilitetsproblemer, hvis hun konkret havde truffet afgørelser, hvor det havde betydning, at hun havde økonomiske interesser i Danisco. Ved statsministeren helt sikkert – så vi kan få afkræftet alle disse mistanker – at fødevarerministeren ikke har truffet nogen afgørelser, hvor det kunne have betydning, at hun har eller havde økonomiske interesser i Danisco?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Som jeg allerede har svaret, er der ikke fremlagt oplysninger, som på nogen måde skulle sandsynliggøre, at den tidligere fødevarerminister skulle have truffet afgørelse i sager, hvor hendes ejerskab af Daniscoaktier burde have ført til, at hun efter forvaltningslovens regler måtte betragtes som inhabil. Det er kernen i denne sag.

Jeg ved da godt, at i Enhedslisten er det sådan, at hvis noget menneske har bare den mindste berøring med noget, der har med erhverv at gøre, er vedkommende på forhånd dømt som mistænkelig og suspekt; det ved jeg da godt. Det er en politisk holdning, og det er fair nok, at Enhedslisten har den, men det betyder altså ikke, at man overtræder lovgivningen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 6

7) Til undervisningsministeren af:

Aage Frandsen (SF):

»Har regeringen en strategi for, at alle unge får en ungdomsuddannelse, og i bekræftende fald hvilke uddannelser er det, som de unge, der i dag ikke får en ungdomsuddannelse, skal have, og i benægtende fald hvilke fremtidsperspektiver forestiller man sig, der er for de unge, der ikke får en ungdomsuddannelse?«

Skriftlig begrundelse

Der har været forskellige målsætninger for, hvor mange unge der burde have en ungdomsuddannelse. Tallet 95 pct. er i den forbindelse nævnt. Tilsvarende målsætninger er tilsyneladende ikke formuleret af den nuværende regering. Samtidig har man kunnet konstatere, at regeringen har skåret ned på antallet af skolepraktikpladser og har afskaffet den fri ungdomsuddannelse. Begge dele noget, der har forringet mulighederne for, at unge får en ungdomsuddannelse.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Hr. Aage Frandsen spørger, om regeringen har en strategi for, at alle unge får en ungdomsuddannelse. Det korte svar er ja, og det fremgår i øvrigt af regeringens handlingsplan »Bedre uddannelser«, at regeringen har som mål, at så mange som overhovedet muligt gennemfører en kompetencegivende uddannelse.

Regeringen ønsker, at vore børn og unge og voksne i øvrigt lærer noget, og at den andel, der ikke får en uddannelse, bliver så lille som overhovedet muligt. Men det er ikke ligegyldigt, hvad uddannelsen indeholder, og det er heller ikke ligegyldigt, om uddannelsen giver den unge formel studie- eller erhvervskompetence eller ej, og derfor har vi sat fokus på de formelt kompetencegivende uddannelser.

Kl. 14.30

Vi har også lagt vægt på, at uddannelserne skal kunne bidrage til vækst og give de unge grundlag for beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Det giver f.eks. ikke mening at uddanne unge til arbejdsløshed gennem skolepraktik og samtidig mangle uddannet arbejdskraft på andre områder.

Hr. Aage Frandsen siger, at regeringens aftale med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om fornyelse af vekseldannelsesprincippet inden for erhvervsuddannelserne har forringet de unges uddannelsesmuligheder. Intet kan være mere forkert. I erhvervsuddannelserne skal de fleste i praktik i en virksomhed. Derfor sigter aftalen og den tilhørende lovgivning mod at skabe balance mellem virksomhedernes udbud og elevernes efterspørgsel efter praktikpladser.

Det er blevet muligt for os at gribe selektivt ind, så vi kan undgå u hensigtsmæssig brug af skolepraktik. Skolepraktikken er nu målrettet dels de områder, hvor der kan forudses behov for uddannet arbejdskraft, dels de elever, der

uforskyldt har mistet deres praktikplads. Herudover har vi skabt nye uddannelsesmuligheder, bl.a. i EUD+, og mindst 20 nye erhvervsuddannelser og 15 nye trin i eksisterende erhvervsuddannelser.

Endvidere har vi gjort indgangen til social- og sundhedsuddannelserne mere fleksibel, så de praktisk orienterede unge har bedre muligheder for at gennemføre uddannelserne. Endelig vil jeg pege på, at vi har lavet en vejledningsreform, hvis mål jo netop er at sikre, at de unge bliver vejledt til at kunne gennemføre en uddannelse.

Sidst, men ikke mindst, vil jeg pege på ændringerne i folkeskoleloven, som jo netop har til formål at sikre, at alle unge får de færdigheder, der er behov for efterfølgende at kunne begå sig i videreuddannelsessystemet.

Jeg kan derfor slet ikke se noget grundlag for den pessimisme, som hr. Aage Frandsen stiller til skue her i dag.

Aage Frandsen (SF):

Når jeg spørger, om regeringen har en strategi, henviser ministeren så til, hvad man har formuleret. Men der ligger jo i mit spørgsmål, at det er meget sjældent, at man egentlig hører den nuværende regering tale om, at alle skal have en uddannelse. Den tidligere regering, som på mange måder også var en dårlig regering – men det var den bedste, vi kunne få på det tidspunkt – havde det altid omkring uddannelse sådan, at den sagde, at 95 pct. skulle have en uddannelse. Det var ligesom en målsætning.

Hvilken målsætning har den nuværende regering? Er den bare, at man skal have flere, eller har man en bestemt målsætning? Der er jo stadig væk en stor del af de unge mennesker, der ikke får en ungdomsuddannelse.

Med hensyn til status nu, hvor ministeren opregner en masse ting, som hun har gjort, er det vel en kendsgerning, at i forhold til, hvor mange der tog en ungdomsuddannelse for nogle år siden, og hvor mange der gør det i dag, er der ifølge statistikken ikke tale om en stigning, snarere tværtimod.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg er da ked af, at hr. Aage Frandsen ikke er opmærksom på, at det rent faktisk er regeringens målsætning, jævnfør handlingsplanen om bedre uddannelse, at så mange unge som overhovedet muligt får en kompetencegivende uddannelse.

Jeg er enig med hr. Aage Frandsen i, at det er helt afgørende, at vi sikrer, at alle de unge, der

overhovedet har mulighed for at gennemføre en kompetencegivende uddannelse, også får det. Det er præcis derfor, at vi har iværksat en lang række initiativer, som jeg ganske kort skitserede her, for at nå det mål, at alle de unge, som har mulighed for at gennemføre en kompetencegivende ungdomsuddannelse, rent faktisk også gør det.

Ser vi på tallene, er det rigtigt, at der har været en svag stigning og så et svagt fald. Helt konkret er vi i dag i en situation, hvor 78 pct. af en ungdomsårgang får en kompetencegivende ungdomsuddannelse. Det er jeg enig med hr. Aage Frandsen i er for lidt.

Ser vi til gengæld på, hvor mange unge der påbegynder en ungdomsuddannelse, er vi oppe på et tal, der ligger på ca. 96 pct. Det vil altså sige, at der undervejs i ungdomsuddannelsesforløbet er et i mine øjne alt for stort frafald, og det er dér, vi efter min opfattelse skal sætte ind. Det allerstørste frafald findes inden for erhvervsuddannelserne, og det er præcis derfor, vi målrettet er gået ind for at prøve at se på erhvervsuddannelserne.

Aage Frandsen (SF):

Det er vel rigtigt, at en del af frafaldet i erhvervsuddannelserne netop skyldes manglende pladser i skolepraktikken, og så frafalder man jo. Hvis man går i gang og ikke kan få en skolepraktikplads, bliver man jo registreret som frafaldet. Derfor er det jo ikke overraskende, at der er et frafald.

Kl. 14.35

Men jeg synes egentlig, det kunne være rart at få at vide, om regeringen har som ambition, at f.eks. de 96 pct., der starter en ungdomsuddannelse, også bør kunne få en ungdomsuddannelse; at det er en ambition, regeringen har. Det vil sige, at det så drejer sig om at sikre, at unge, som går i gang med en erhvervsuddannelse, også får en praktikplads, og hvis ikke de kan få en praktikplads, er det da bedre, at de får en skolepraktikplads, for det at gennemføre en uddannelse via skolepraktik er trods alt bedre end at gennemføre en ikkeuddannelse.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg tror, der er noget, hr. Aage Frandsen har misforstået. Hr. Aage Frandsen får det til at lyde, som om unge mennesker falder fra i dag, fordi de ikke kan komme i skolepraktik. Jeg vil bare sige, at de unge mennesker, som er påbegyndt en erhvervsuddannelse, naturligvis har mulig-

hed for også at gennemføre deres erhvervsuddannelse.

De ændringer, som vi har gennemført i vekselluddannelsesprincippet, sigter mod at sikre, at de unge får en uddannelsesaftale, altså at de får mulighed for at gennemføre deres erhvervsuddannelse i en virksomhed og ikke bliver henvist til skolepraktik med efterfølgende risiko for ledighed. Så vi har valgt at ændre vekselluddannelsesprincippet, sådan at vi får lavet et match mellem virksomhederne, altså der, hvor virksomhederne har et behov, og der, hvor eleverne søger hen.

Så når hr. Aage Frandsen antyder, at der ikke længere er mulighed for at gennemføre en erhvervsuddannelse, er det ganske enkelt ikke korrekt. Der er fortsat samme muligheder for at gennemføre en erhvervsuddannelse. Der er fortsat garanti for, at man som ung kan gennemføre en erhvervsuddannelse. Men nøjagtig som det hidtil har været tilfældet, er der ikke garanti for, at man kan gennemføre en hvilken som helst erhvervsuddannelse.

Aage Frandsen (SF):

Men ministeren vil vel ikke afvise, at antallet af unge mennesker, der kan komme igennem uddannelsen, bliver mindre, når man ikke har skolepraktikmuligheden og der samtidig ikke er et tilsvarende antal rigtige praktikpladser i det private erhvervsliv. Det er der jo ikke givet nogen garanti for, så på den måde er regeringen med til at sørge for, at der er et fald.

Men jeg fik ikke noget svar på, om regeringens målsætning er, at de 96 pct. af de unge, som sådan set er villige til at gå i gang med en ungdomsuddannelse, også skal have en ungdomsuddannelse – for det er det, de ønsker, og efter alt at dømme er det jo også det, de har evner til. Så er der så spørgsmålet om, at man både tager hensyn til skolesystemets indretning og den støtte, de pågældende unge skal have, for det er jo en forfærdelig situation for dem, der ikke får en uddannelse, og det er spild af ressourcer, at man holder unge gående, som ikke får den uddannelse.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne understrege, at det bestemt ikke er hensigten med ændringerne i vekselluddannelsesprincippet, at der er færre unge, der skal gennemføre en erhvervsuddannelse. Målet er, som jeg var inde på før, at sikre, at de unge får mulighed for at gennemføre deres erhvervsuddannel-

se med en uddannelsesaftale, altså får mulighed for at være i praktik i en virksomhed i stedet for at gennemføre deres uddannelse i skolepraktik.

Så efterlyser hr. Aage Frandsen endnu en gang regeringens ambition. Jeg skal bare gentage, hvad jeg sagde både i mit allerførste svar og også i mit andet svar: Det er regeringens mål og dermed regeringens ambition, at alle unge, som har mulighed for at gennemføre en kompetencegivende ungdomsuddannelse, også gør det.

Hr. Aage Frandsen hæfter sig meget ved et fast procenttal. Det synes jeg ikke er det afgørende. Det afgørende for mig er at sikre, at alle unge, som har mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse, rent faktisk også gør det. Det er det, der er regeringens mål, og det er det, der står beskrevet i handlingsplanen »Bedre uddannelse« fra sommeren 2002.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 7

8) Til undervisningsministeren af:

Anne Baastrup (SF):

»Er ministeren enig i de synspunkter, der er fremført fra forskellig side om, at folkeskolen skal være så rummelig, at også børn med alvorlige handicap skal være i den såkaldt rummelige folkeskole?«

Skriftlig begrundelse

Der er almindelig enighed om, at folkeskolen skal være rummelig, men der er i øjeblikket tendenser i retning af, at nogle vil gøre folkeskolen så rummelig, at også børn med alvorlige handicap skal være i folkeskolen – ikke til børnenes bedste, men af hensyn til økonomien.

Anne Baastrup (SF):

Der er sådan et mantra, der fungerer rundt omkring i kommunerne nu, der går på, at skolen skal være rummelig. Der synes jeg, det kunne være ganske interessant at få undervisningsministerens fortolkning af, hvad det vil sige, at man har en rummelig folkeskole.

Jeg husker, at man tilbage i 1980'erne – slutningen af 1970'erne, begyndelsen af 1980'erne – enkeltintegrerede alvorligt handicappede børn i folkeskolen. Der synes jeg, det var ganske passende, hvis undervisningsministeren nu angav

præcis, hvor ministeren er i den her udvikling, vi kan se, således at nogle kommuner måske kan begynde at tænke sig lidt mere om.

Kl. 14.40

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

For at kunne besvare spørgsmålet synes jeg, det er nødvendigt, at vi har en fælles forståelse af, hvad det vil sige at have et alvorligt handicap.

Der kan og skal efter min opfattelse ikke laves lister over, hvilke typer af handicap folkeskolen forventes at kunne rumme. For det er hverken graden eller typen af handicap, der er afgørende for, om et barn kan tilbydes tilstrækkelige udviklingsmuligheder inden for den såkaldte almindelige undervisnings rammer. Man kan simpelt hen ikke gradbøje handicapbegrebet. Hvem er mest handicappet, en 14-årig pige med muskelsvind, en 7-årig blind dreng eller en 12-årig dreng med infantil autisme? Den diskussion giver efter min opfattelse ingen mening.

Den rummelige folkeskole er en skole, der i videst muligt omfang skal sikre udviklingsmuligheder for alle børn, altså også de handicappede, inden for den almindelige undervisnings rammer. Det betyder, at skolen kan og skal søge mindste indgreb først, f.eks. ved at undervisningsdifferentiere, altså justere undervisningens indhold, metoder og organisation, materialer og tid efter den enkelte elevs behov.

For nogle elever vil en sådan differentieret undervisning være nok til både at sikre elevens faglige udvikling og elevens alsidige personlige og sociale udvikling. For andre vil det ikke være nok. For disse børn kan et tilbud om undervisning et andet sted, f.eks. på en specialskole, derfor være det mest hensigtsmæssige. Der skal i hvert enkelt tilfælde foretages en individuel vurdering af, hvordan det enkelte barns udviklingsmuligheder understøttes bedst muligt, idet princippet om mindste indgreb altid er det bærende.

I vurderingen indgår flere forskellige forhold, hvoraf især skal nævnes skolens organisering, lokaler, tilgængelighed m.v., samarbejdet mellem specialundervisningen og normalundervisningen og den lokale ekspertise, lærerteams måder at tilrettelægge undervisningen på, samarbejdsformer og -klima i og omkring klassen, elevens individuelle problematik og ikke mindst hjemmets syn på og vurdering af tilbuddene.

Som nævnt indledningsvis er det ikke altid graden og heller ikke typen af handicap, der er afgørende for, om et barn kan tilbydes tilstræk-

kelige udviklingsmuligheder inden for den såkaldte almindelige undervisnings rammer.

I forrige århundrede blev børn med handicap sorteret efter typen af handicap. Den tankegang har vi heldigvis forladt. Det er den konkrete vurdering af, hvordan det enkelte barn får de bedste udviklingsmuligheder så tæt på eget hjemmemiljø som muligt, der skal ligge til grund for beslutningen om barnets skolegang.

Så mit svar på spørgsmålet er: Ja, nogle børn med alvorlige handicap skal folkeskolen kunne rumme.

Anne Baastrup (SF):

Det lyder selvfølgelig meget fint, at ministeren på den her måde gennemgår principperne for, hvordan man kan udvikle en rummelig folkeskole, der kan hjælpe de børn, der har forskellige handicap. Men forudsætningen for, at man rent faktisk går målrettet efter at hjælpe det enkelte barn, er jo, at der også er et alternativ, at der er en mulighed for kommunen til at vælge noget andet.

Den udvikling, vi kan se nu, går i retning af, at de heldagsskoler, som tidligere kunne tage børn, der havde adfærdsproblemer, nu får mere handicappede børn, og de børn fra heldagsskolerne, som har adfærdsproblemer, sendes tilbage i folkeskolen. Hvis den udvikling fortsætter, hvor specialskolerne, som kan tage DAMP-børn eller andre, må sende dem tilbage til folkeskolen, så har man jo ikke som kommune nogen valgmuligheder. Derfor tror jeg, det er vigtigt, at ministeren er lidt klarere.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jamen jeg forsøgte ellers at være meget klar. Men jeg vil meget gerne se på, hvordan det helt konkret forholder sig for heldagsskolerne.

Jeg har ikke været opmærksom på, at det lige præcis var den problemstilling, fru Anne Baastrup ville spørge til her i dag. Jeg forstod, at spørgsmålet handlede om den rummelige folkeskole, hvordan vi forstår begrebet den rummelige folkeskole, og hvordan vi giver folkeskolen mulighed for at give alle børn udviklingsmuligheder i den rummelige folkeskole.

Men jeg vil meget gerne give fru Anne Baastrup et tilsagn om at se nærmere på vilkårene for heldagsskolerne.

Anne Baastrup (SF):

Danmarks Lærerforening har netop lavet en undersøgelse af, hvordan man kan forvente, at de

forskellige kommuners budgetter kommer til at se ud næste år, og der kan man se et markant fald i undervisningstilbuddene.

Kl. 14.45

Hvis det er det her markante fald, der rent faktisk også slår igennem i de vedtagne budgetter, hvis vi ved, at heldagsskolerne begynder at få mere belastede børn, og vi så samtidig kan se, at antallet af folk, der eksempelvis bare retter henvendelse til Danmarks Lærerforenings psykologtjeneste, stiger, så ved ministeren eller burde ministeren vide, at der rent faktisk er ved at komme et problem i den danske folkeskole. Der stilles krav om, at den danske folkeskole skal være rummelig, men man giver ikke tilstrækkelig pædagogisk understøttelse til, at det overhovedet kan lade sig gøre.

Derfor tror jeg, det er meget vigtigt, at ministeren i højere grad går i gang med at tage den der offensive diskussion med kommunerne om, hvad det er, de tænker på, når de laver en rummelig folkeskole, for jeg vil ikke have smadret den danske folkeskole. Jeg vil i hvert tilfælde ikke. Og ministeren kan risikere, at det netop kommer til at ske, hvis der ikke på en eller anden måde bliver taget hånd om den her udvikling.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg kan forsikre fru Anne Baastrup om, at jeg heller ikke ønsker at få smadret den danske folkeskole. Men det er fuldstændig korrekt, at der jo har været et politisk ønske om at få minimeret presset på specialundervisning inden for folkeskolens rammer.

Jeg har ikke haft lejlighed til at se på kommunernes budgetforslag, så jeg ved ikke helt nøjagtigt, hvad fru Anne Baastrup hentyder til, men jeg går ud fra, at fru Anne Baastrup er enig i, at vi skal sikre, at i det omfang, det er muligt at varetage en målrettet undervisning inden for folkeskolen, inden for klassens rammer, skal vi gøre det. Det er jo i øvrigt det, som ændringerne af folkeskoleloven fra sidste år understøtter muligheden for at gøre, altså i stedet for at sende et barn til specialundervisning med risiko for efterfølgende stigmatisering da at prøve at målrette undervisningen, så den kan foregå inden for klassens rammer.

Når det så er sagt, er jeg helt enig med fru Anne Baastrup i, at børn, som har behov for specialundervisning i helt særlige tilfælde eller har behov for specialundervisning, naturligvis også skal henvises til specialundervisning. Det æn-

dres der ikke på hverken med ændringerne af folkeskoleloven eller med de ændringer, der kommer til at ske i forbindelse med kommunalreformen.

Anne Baastrup (SF):

Jeg takker ministeren for, at ministeren tager sagen alvorligt, og jeg ser da frem til at få den tilbagemelding om, hvad virkeligheden så er, hvordan virkeligheden så kommer til at se ud for børnene, der har forskellige typer af handicap.

Der tror jeg så, at det vil være vigtigt, at ministeren i den her rundspørge også vil være opmærksom på, hvad der er af andre tilbud.

Kommunerne har selv deres egne heldagskoler. Vi ved, at der er nogle selvejende institutioner, der fungerer som heldagsskoler. Vi har forskellige typer af specialskoletilbud til DAMP-børn, til børn med asperger osv. Det er vigtigt, at ministeren altså rent faktisk i den her undersøgelse får alle de der tilbud beskrevet fra kommunen, hvad der rent faktisk er af muligheder for kommunen, når den har et barn, der muligvis har problemer, som er så tunge, at folkeskolen ikke kan rumme dem. Den undersøgelse så jeg meget gerne at ministeren tog fat på plus tog kontakt til Danmarks Lærerforening og fandt ud af, om det bare er skrivelser, der står i aviserne om, at lærerne er alvorligt pressede med hensyn til deres psykiske arbejdsmiljø. Det tror jeg altså også ville gavne det videre arbejde med en god folkeskole.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 8

9) Til undervisningsministeren af:

Pernille Blach Hansen (S):

»Vil ministeren redegøre nærmere for sit bidrag til den offentlige debat og sin brug af centraladministrationen i debatten om udgiftsudviklingen i uddannelsessystemet, herunder særskilt for modsætningerne mellem ministerens konklusioner og vurderingerne fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, KL og Finansministeriet?«

Pernille Blach Hansen (S):

Spørgsmålet er foranlediget af den debat, der har været i offentligheden om besparelser på undervisningsministerens område. Jeg har undret mig meget over hele processen og den måde,

den er forløbet på, for det begyndte jo med, at Arbejderbevægelsens Erhvervsråd lavede en undersøgelse, som blev offentliggjort i august, og som viste store besparelser på uddannelsesområdet.

Ministeren bestred de tal, og så blev der lavet et samarbejde eller en møderække mellem Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og ministerens embedsfolk. Der blev holdt en fem-seks møder og nogle telefonmøder, hvorefter Arbejderbevægelsens Erhvervsråd korrigerede deres oprindelige notat ud fra de her drøftelser.

Så gik der ikke ret lang tid, før ministeriet og ministeren blev opmærksom på, at de unge, som protesterede ude på slotspladsen i går, forberedte en større aktion. Og pludselig går ministeren ud med et helt nyt notat, der viser noget fuldstændig andet.

Jeg har undret mig utrolig meget over, at embedsmændene i den grad kan sige to forskellige ting inden for et par uger, og jeg synes, det er oplagt at bede ministeren om at redegøre for det her, for det tenderer jo mod den type misbrug af embedsapparatet, som jeg synes vi har set flere eksempler på i denne regerings tid.

Men jeg vil gerne høre ministerens besvarelse.

Kl. 14.50

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

I mine tidligere udmeldinger i denne her sag har jeg lagt stor vægt på, at der i dag uddannes flere og flere børn og unge, og at staten, amterne og kommunerne aldrig har brugt flere penge på uddannelserne, end tilfældet er i dag. Jeg har i den sammenhæng heller ikke lagt skjul på, at regeringen delvis har valgt at fortsætte den løbende produktivtetsbesparelse, som også tidligere regeringer har pålagt uddannelsesområdet. Det har jeg f.eks. åbent lagt frem i forbindelse med offentliggørelsen af regeringens finanslovforslag i Uddannelsesudvalget.

Efter Undervisningsministeriets vurdering er hovedproblemet, at Arbejderbevægelsens Erhvervsråd udlægger enhver nedgang i de gennemsnitlige tilskud pr. elev som en besparelse og dermed som en tilsluttet eller tilsluttet standardforringelse for den enkelte elev. F.eks. er og vil det aldrig blive en besparelse, sådan som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd udlægger det, når de unge vælger at gå på en billig uddannelse frem for en dyr uddannelse.

Endelig vil jeg på spørgsmålet om min brug af centraladministrationen i denne her sag og

debat blot konstatere, at der intet fordækt er heri. Det vil jeg sige. Det vil sige, at jeg har brugt mine embedsmænd på fuldstændig normal vis, så at tale om magtmisbrug, eller hvad det var, fru Pernille Blach Hansen brugte af udtryk her, er helt ved siden af.

Det gælder i øvrigt også i forhold til den dialog, der har været mellem embedsmænd og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Hovedformålet med den dialog mellem embedsmænd og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har været at afklare, hvilket talgrundlag og hvilke beregningsmetoder der kunne anvendes til beregning af et gennemsnitstilskud pr. elev. I den dialog er ministeriets embedsmænd loyalt gået ind i Arbejderbevægelsens Erhvervsråds beregning og talgrundlag, men de har aldrig været enige i Arbejderbevægelsens Erhvervsråds metode, og de har heller aldrig haft til hensigt at pålægge Arbejderbevægelsens Erhvervsråd en bestemt metode, endsige en bestemt måde at udregne besparelserne på.

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det er problematisk også for den offentlige debat, når der opstår så stor uenighed om, hvordan tallene ser ud på ministerens område. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd siger jo ud fra deres tal, at skulle man have videreført de oprindelige tal, de udgifter, der var pr. elev, da ministeren overtog området, så er der i forhold til den udgangssposition, ministeren overtog, sparet, hvad der svarer til ca. 1,4 mia. kr. På den anden side siger ministeren, at der er tilført 3,5 mia. kr.

Det er så stort et udsving, at jeg synes, der er god grund til at sige, at der må være et eller andet her, man er gået fuldstændig fejl af. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har jo fremlagt deres tal for offentligheden til efterprøvelse for alle, den måtte ønske det. Vil ministeren sørge for, at hele talgrundlaget for ministerens tal også bliver lagt frem til offentligheden, så der er mulighed for reelt at se, hvilke forudsætninger ministeren bygger sine tal på? For det er jo ganske klart fra de sidste ugers debat, at ingen, der har deres daglige gang i virkeligheden, kan genkende ministerens tal. Lærere, elever, rektorer osv. osv. har alle sammen den opfattelse af virkeligheden, der hedder, at der bliver sparet på uddannelse. Og når ministeren så håndfast siger, nej, det gør der ikke, var det så ikke oplagt at sige: Jamen så vil jeg gerne fremlægge hele talgrundlaget, så

det kan gennemprøves af alle, der måtte have en anden opfattelse, så vi ligesom kunne få ryddet de her sten af vejen?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg skal bestemt være den første til at beklage, at det er u hensigtsmæssigt for debatten og i det hele taget for at have en konstruktiv debat om de uddannelsespolitiske udfordringer, som vi står over for, at vi er kommet i en situation, hvor Arbejderbevægelsens Erhvervsråd hårdnakket påstår, at den nuværende regering har beskåret det samlede uddannelsesområde med 1,4 mia. kr., når det rent faktisk forholder sig sådan, at den nuværende regering har tilført det samlede uddannelsesområde 3,5 mia. kr. Så det skal jeg bestemt være den første til at beklage.

Men for at imødekomme den situation, som vi nu altså er havnet i, valgte vi at tage en kontakt til Arbejderbevægelsens Erhvervsråd med henblik på at få afdækket det talgrundlag, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd byggede sin analyse på. Og vi er nået til den konklusion, at vi ganske enkelt bare er uenige i opgørelsen af de samlede udgifter på Undervisningsministeriets område. Hvorfor Arbejderbevægelsens Erhvervsråd hårdnakket holder fast i deres tal, er jeg ikke i stand til at kunne redegøre for her, men det må fru Pernille Blach Hansen jo spørge Arbejderbevægelsens Erhvervsråd om.

Pernille Blach Hansen (S):

Så vil jeg gerne bede ministeren forholde sig til det faktum, at alle, der ellers har ytret sig på området, elever, studerende, lærere, rektorer osv., alle sammen siger, at de ikke kan genkende ministerens billede af, at der er tilført flere penge pr. elev. Det vil jeg gerne bede ministeren forholde sig til. Det er jo ikke kun Erhvervsrådet, der har den pointe, det har alle andre aktører uden for huset også.

Kl. 14.55

Og så vil jeg gerne én gang til spørge: Vil ministeren lægge tallene frem fra Undervisningsministeriet med de forudsætninger, der er, så andre også har mulighed for at vurdere talkrigen her? Jeg er af den klare opfattelse, at Erhvervsrådets tal er de mest retvisende, og jeg synes, ministeren har en dårlig sag. Hvis ikke ministeren selv kan se det, var det måske en god idé at fremlægge alle tallene, så andre også havde mulighed for at se ministerens tal efter.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil da bestemt ikke afvise, at der rundtomkring findes forældede undervisningsmaterialer, at der findes undervisningslokaler, som trænger til en kraftig modernisering, hvilket også statsministeren var inde på i åbningstalen i går. Det er jo lige præcis derfor, vi fra regeringens side har valgt at afsætte midler, som er målrettet til forbedringer netop inden for disse to områder.

Som statsministeren så rammende sagde i går i sin åbningstale, kan vi simpelt hen ikke byde unge mennesker i folkeskolen, unge mennesker, som skal være en del af den globale udvikling, at de landkort, der trækkes ned fra loftet i klas-selokalet, altså er forældede, og at man stadig kan se grænsedragninger og lande, som ikke længere eksisterer.

Det er jo lige præcis dér, vi har valgt at sætte ind. Vi har valgt at sætte ind med midler til forbedringer af undervisningsmaterialer og til reno-vering af undervisningslokaler, så jeg vil be- stemt ikke afvise, at man rundtomkring kan opleve det, som en række elever giver udtryk for, nøjagtig som en række elever peger på, at der er mulighed for forbedringer af undervisningsmiljøet, noget, som vi også har taget fat på med lov om undervisningsmiljø og de mange initiativer, som er blevet sat i værk som følge af lov om undervisningsmiljø.

Så jeg vil bestemt ikke afvise, at eleverne i den konkrete undervisningssituation kan opleve, at tingene kunne være bedre. Jeg mangler fortsat at svare på fru Pernille Blach Hansens anden del af spørgsmålet ...

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ja tak. Fru Pernille Blach Hansen.

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg kan så konstatere, at ministeren ikke har sva-ret på, om Undervisningsministeriet vil frem-lægge alle sine tal. Det håber jeg så kan blive nået her i den sidste besvarelse, for jeg vil gerne sige, at der også er andre områder, hvor vi har oplevet, at ministerierne gang på gang har be-nægtet, at der blev sparet, f.eks. på miljøområ-det. Det har den tidligere miljøminister gjort til sin mærkesag de sidste 3 år i træk. Det betød faktisk, at nogle foreninger udenfor fik et uaf-hængigt revisionsfirma, Deloitte & Touche, til lave en opgørelse af, hvordan det så ud på Miljø-ministeriets område. Og de nåede ikke overras-skende frem til, at der var sparet.

Så jeg synes jo, der kunne være brug for her at bede et uafhængigt firma om at tjekke og forsøge at finde ud af, hvad der var hoved og hale på denne her diskussion. Jeg er som sagt ikke i tvivl om, at der er sparet. Ministeren nægter det. Så lad os få nogle ind, der ser med friske øjne på det her. Derfor vil jeg spørge: Vil ministeren tage initiativ til at bede nogle uden for huset, et uafhængigt revisionsfirma, om at kigge på tallene og ligesom sige, hvad der er hoved og hale på det her?

Det vil jeg faktisk tro kunne være i ministerens egen interesse, vel at mærke hvis ikke ministeren godt ved, at de tal, ministeriet har, måske er så vel kreative, at skal der ses helt klart på det, så er der nok gennem de sidste 3 år tilført flere penge alt i alt, men der er kommet så mange flere elever, at det pr. hver elev svarer til en besparelse, der reelt giver omkring de 1,4 mia. kr., som Erhvervsrådet også siger.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg finder overhovedet ikke noget grundlag for, at jeg skulle bede et privat firma om at gennemgå de tal, som vi har lagt frem i denne her sammenhæng, og som i øvrigt fremgår af Undervisningsministeriets hjemmeside, hvor vi tilbageviser de tal, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har ført frem i debatten her.

Lad mig bare give et enkelt eksempel, som jeg ikke mener man behøver et privat firma for at kunne analysere sig frem til, og det er enhedsudgifterne pr. elev i folkeskolen, hvor Arbejderbevægelsens Erhvervsråd i sin analyse sammenligner regnskabstal og budgettal. Det er to usammenlignelige størrelser i denne her sammenhæng. Ved at sammenligne regnskabstal med budgettal når Arbejderbevægelsens Erhvervsråd frem til, at regeringen angiveligt skulle have sparet 0,5 mia. kr. på folkeskoleområdet.

Det er ganske enkelt to usammenlignelige størrelser, og derfor kan man ikke drage den konklusion, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd drager i sin analyse. Sådan er rapporten smækfyldt med påstande, som vi kan tilbagevise, og det har vi gjort, og derfor finder jeg ikke, det er nødvendigt at bruge skatte kroner på, at et firma – et privat firma – skal udarbejde en rapport for at nå frem til, at Arbejderbevægelsens Erhvervsråd bruger nogle fejlagtige tal og dermed også når frem til nogle fejlagtige resultater.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 15.00

Spm. nr. S 13

10) Til socialministeren af:

Line Barfod (EL):

»Når ministeren nægter at undersøge konsekvenserne af hjemmeplejekonkursen, der for nylig ramte Holbæk og andre kommuner, og når ministeren heller ikke vil afdække omfanget af hjemmeplejekonkurser på landsplan, er årsagen så, at ministeren er bange for, at en sådan undersøgelse vil afsløre, at den frit valg-ordning, som regeringen har påtvunget kommunerne, kun giver større omkostninger for kommunerne og ingen serviceforbedringer for de ældre?«

Skriftlig begrundelse

Se ministerens ikkebesvarelser af spørgsmål nr. S 5551-5554 (folketingsåret 2003-04).

Line Barfod (EL):

For nylig var der et firma, der leverer ældrepleje, som gik konkurs. De leverede bl.a. ældrepleje til 72 borgere i Holbæk Kommune. Det affødte, at borgmesteren i Holbæk var ude at sige, at kommunen nu kan spare 1 mio. kr. Det synes jeg jo lød ret interessant, så jeg stillede en række spørgsmål til socialministeren, og socialministeren har så nægtet at svare på nogen af spørgsmålene med hensyn til at indhente nærmere oplysning om, hvordan det kan hænge sammen, at Holbæk Kommune kan spare så mange penge på, at man ikke længere har det her firma. At ministeren ikke vil svare på folketingsmedlemmers spørgsmål, kan jeg så tage op med Folketingets formand.

Men jeg vil gerne høre, om grunden til, at ministeren ikke vil undersøge nærmere, hvordan Holbæk Kommune kan spare så mange penge, og om andre kommuner vil kunne spare tilsvarende, er, at ministeren faktisk er bange for, at en sådan undersøgelse af virkeligheden ville afsløre, at regeringen stort anlagte frit valg-projekt, som man kalder sin tvangsprivatisering, faktisk fører til øgede omkostninger for kommunerne samt dårligere service og ikke bedre service for borgerne.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Fru Line Barfod spørger, om jeg er bange for at undersøge følgerne af frit valg-ordningen. Det korte svar til fru Line Barfod er: Nej, det er jeg sandelig ikke. Hverken jeg eller regeringen i øvrigt nærer nogen som helst frygt for undersøgelse af det frie valg på ældreområdet, hverken med hensyn til de økonomiske eller de indholdsmæssige elementer. Tværtimod har det fra starten af været regeringens politik at følge omstillingen på hjemmehjælpsområdet tæt, bl.a. jo for at følge med i, om der er behov for at justere reglerne undervejs.

Ankestyrelsen og Styrelsen for Social Service er da også ved at gennemføre en undersøgelsesrække over flere år som led i opfølgningen på frit valg-reglernes gennemførelse i kommunerne. Resultatet fra undersøgelsesrækken skal bl.a. bruges som grundlag for lovrevisionen, som jeg fremsætter lovforslag om til december.

Så sent som i juni måned offentliggjorde Ankestyrelsen resultaterne af en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse til alle landets kommuner, der netop belyste det frie valgs betydning for kommunernes ældrepleje. Og til november offentliggør Ankestyrelsen resultaterne af en undersøgelse af leverandørernes forhold inden for frit valg-ordningen. I den forbindelse kan jeg oplyse, at de løbende tilbagemeldinger, som Ankestyrelsen får fra bl.a. landets kommuner, ikke tyder på, at der er et særligt behov for at gennemføre en landsdækkende undersøgelse af omfanget af konkurser i hjemmeplejen.

Med hensyn til økonomien i ældrepakken skal jeg for god ordens skyld henlede opmærksomheden på resultatet af KL's og regeringens fælles undersøgelse, som Finansministeriet offentliggjorde her den 1. oktober. Den undersøgelse dokumenterer, at kommunerne har anvendt den ekstra halve milliard kroner årligt til et generelt løft på ældreområdet i forlængelse af ældrepakken og frit leverandørvalg. Så regeringen følger absolut med i udviklingen på hjemmehjælpsområdet.

I den konkrete sag fra Holbæk Kommune kan jeg kun gentage, at jeg ikke mener, at der er behov for en undersøgelse. Jeg har ikke noget grundlag for at betvivle pressens oplysninger om, at Holbæk Kommune har håndteret sagen professionelt og godt, så borgerne kom til at mærke mindst muligt til den pågældende leverandørs konkurs.

Line Barfod (EL):

Jeg tror, vi har en meget forskellig opfattelse af, hvad der ligger i, at man følger et område tæt.

Lige siden den tidligere socialminister indførte ordningen, har vi været mange, der har forsøgt at spørge ind til, hvor mange ressourcer der blev brugt på administration af den her ordning. Vi har prøvet at spørge til, hvor mange flere hjemmehjælpstimer de ældre egentlig fik, for det var jo det, som mange ældre efterlyste. Det har været stort set umuligt at få de oplysninger.

Jeg kan forstå, at ministeren stadig ikke vil indhente oplysninger fra Holbæk Kommune om, hvordan det går til, at man sparer 1 mio. kr., når der er et firma, der går konkurs. Det synes jeg ellers måtte være ret interessant, hvis det, man er interesseret i, er, hvordan vi får den bedst mulige ældreomsorg for skatteydernes penge, og man ikke er ude i et ideologisk kors-tog for, at det først og fremmest er private, der skal levere hjemmehjælp.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg vil gerne oplyse fru Line Barfod om, at jeg har besvaret alle de spørgsmål, jeg har modtaget fra fru Line Barfod. Det vil jeg også gøre fremover, og jeg ser med stor glæde frem til de spørgsmål, der kommer fra fru Line Barfods side.

Jeg vil understrege, at hvis jeg skal iværksætte nogen undersøgelse, så skal der også være et grundlag at iværksætte en sådan undersøgelse på, og det mener jeg ikke der er belæg for i forhold til Holbæk Kommunes håndtering af sagen på det her område.

Med hensyn til oplysninger om, hvordan midlerne, de 500 mio. kr., er blevet brugt, har Finansministeriet jo netop offentliggjort tallene på baggrund af den undersøgelse, som KL og Finansministeriet i fællesskab havde sat i værk, og den viser jo, at pengene er blevet brugt på området, men selvfølgelig også, at noget er gået til administration. Det er klart, at i det øjeblik, der bliver stillet nogle krav til omstrukturering i kommunerne som led i frit valg-ordningen, jamen så vil der også være nogle udgifter forbundet hermed.

KL 15.05

Men det vigtigste er jo at nå frem til, at markedet også spiller en rolle. Og når man som jeg anerkender markedets dynamik som den bedste vej til at give borgeren mere valgfrihed og mest mulig kvalitet for de ressourcer, der er til rådighed.

hed, indebærer det jo så også nogle omlægninger i forhold til den hidtidige praksis.

Line Barfod (EL):

Jeg benægter ikke, at ministeren har fremsendt et stykke papir, hvor der står noget som svar på de spørgsmål, jeg har stillet, men på det stykke papir står der, at ministeren ikke vil undersøge sagen fra Holbæk, ikke vil undersøge, hvordan Holbæk Kommune har kunnet spare 1 mio. kr. på, at firmaet er gået konkurs, så Holbæk Kommune fremover selv skal levere hjemmehjælp. Det var det, spørgsmålet gik på, og ministeren har skrevet, at det vil ministeren ikke svare på.

Når ministeren nu taler så varmt for, at markedet skulle betyde bedre service, så vil jeg da gerne høre, hvordan ministeren forholder sig til citatet fra direktøren for det firma, der er gået konkurs. Han sagde i Holbæk Amts Venstreblad den 26. august: Vi har prøvet at effektivisere, men det kan man ikke, når det drejer sig om mennesker, der er ensomme og har behov for pleje.

Gør det slet ikke indtryk på ministeren, at en mand, der virkelig har prøvet at leve op til alt det, ministeren ønsker om markedsgørelse af det her område, siger, at man ikke kan effektivisere, at det, der er brug for her, er omsorg for mennesker, ikke, at man skal løbe meget hurtigere?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Selvfølgelig gør det indtryk med sådan nogle tilbagemeldinger, og jeg synes jo, det er vigtigt, at vi i forbindelse med den kommende lovrevision netop får taget fat på de problemstillinger, der bliver meldt tilbage om, med hensyn til hvordan regelsættet virker i dag.

Jeg synes også, det er vigtigt at sige, at der jo næppe er tvivl om, at vi også fremover vil kunne opleve konkurrencer hos private virksomheder. Det er nu engang en del af vilkårene på det private marked.

Det, der er vigtigt med hensyn til at undgå konkurrencer, er jo, at kommunalbestyrelsen kan kræve, at leverandørerne stiller en form for sikkerhed i forbindelse med kontraktindgåelsen – det kan være indfrysning af et beløb eller en aftale med et vikarbureau eller lignende – og den sikkerhedsstillelse skal jo så naturligvis stå i et rimeligt forhold til den forventede omsætning, virksomheden måtte have. Det er jo altid kommunalbestyrelsens ansvar at sikre, at der er et beredskab, så borgeren får den nødvendige

hjælp, selv om der sker nogle ændringer i rammerne for leveringen af hjemmehjælpen, f.eks. i denne her situation, hvor leverandøren går konkurs.

Jeg vil også gerne minde fru Line Barfod om, at med den korte tid, frit valg-reglerne egentlig har været i kraft, er vi allerede nu derhenne, hvor 10 pct. af de ældre helt eller delvis har valgt at benytte private leverandører.

Line Barfod (EL):

Ministeren er jo netop inde på hele problemet, som jeg gerne ville have haft svar fra ministeren på, nemlig: Hvad koster det kommunerne, at de skal have et beredskab, så der står nogle hjemmehjælpere klar til at tage over, når de private virksomheder ikke kan klare det? Det er jo det, der er hele problemet, når ministeren er så ivrig efter at få private ind.

Som man også kunne læse i ministerens udtalelse til Politiken i går:

»Jeg mener, kommunerne skal koncentrere sig om deres kerneopgaver, nemlig at være myndighed, visitere de ældre – og så overlade til forskellige leverandører at levere den hjemmehjælp.«

Jeg vil bare gerne høre, om det her betyder, at det, ministeren ønsker, er, at der slet ikke skal være offentligt ansatte hjemmehjælpere, at fremover skal private firmaer stå for det hele.

Så må vi så bare håbe på, at der ikke er nogen af dem, der går konkurs, for så er der ikke de offentligt ansatte til at tage over, som der heldigvis var i Holbæk, da firmaet gik konkurs deroppe.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg synes ikke, det er et problem, at kommunen skal stille et beredskab til rådighed, jeg synes, det er en forpligtelse, kommunen har, men kommunens hovedopgave er først og fremmest at være myndighed og tage sig af den sociale hjælp, som borgeren har brug for, og det er f.eks. at visitere hjemmehjælp til den ældre, der har brug for hjemmehjælp.

Så er det for mig ikke så vigtigt, hvem det er, der leverer den hjemmehjælp. Det, der er vigtigt for mig, er, at borgeren har indflydelse på, hvem man gerne vil have til at levere hjemmehjælpen, og det er lige præcis det, vi har fået med frit valg-reglerne. Men det er selvfølgelig vigtigt, at kommunen som myndighed til enhver tid så også vil kunne levere den hjemmehjælp, hvis der f.eks. ikke er andre til at gøre det.

Jeg synes, at de kommunale hjemmehjælpere yder en god og en flot og en rigtig indsats på området, men de har jo også gavn af, at der netop gennem frit valg-reglerne er mulighed for at sammenligne, for at hente gode ideer hos hinanden; der er nogle at måle sig med. Erfaringen viser jo, at når der er nogle alternativer, så bliver begge bedre til at udføre deres opgave.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 9

11) Til miljøministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Kan ministeren give eksempler på, at hun har foretaget ændringer på natur- eller miljøområder, der markerer afgørende ændringer af den politik, som ministerens forgænger havde ansvaret for?«

Skriftlig begrundelse

Ministeren har besvaret 18 spørgsmål stillet af spørgeren den 9. september 2004, jf. spørgsmål nr. S 5419-5434 og S 5439-5441, som havde til formål at afklare, om ministerrokaden ville indebære en positiv ændring af regeringens miljøpolitik. Svarene på de 18 spørgsmål giver det fuldstændig klare og entydige billede, at den ny minister uden væsentlige ændringer ganske enkelt viderefører sin forgængers politik.

Kl. 15.10

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg ville gerne allerførst byde den nye minister velkommen her i spørgetiden, som jeg håber ministeren får meget fornøjelse af. Det skal vi andre i hvert fald prøve at medvirke til, som vi også har gjort det i forhold til de øvrige ministre.

Der er jo tale om, at vi fra oppositionspartiernes side i hvert fald har været meget spændte på: Hvad lå der i det signal med udnævnelsen af den nye miljøminister? Var der tale om, at der her skete et reelt kursskifte? Var det et signal om, at det nu skulle være slut med den, kan vi vel godt sige, ret brutale miljøpolitik, som den tidligere minister førte, nu skulle der føres en ny politik? Eller var der tale om, at nu skulle regeringen udstyres med en smuk facade, og så skulle det i øvrigt alligevel bare fortsætte som hidtil ned ad skråplanet?

Det er det, jeg håber, vi kan få belyst gennem det her spørgsmål og det næste her i spørgetiden.

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Allerførst: Tak for den varme velkomst. Jeg ved, at hr. Keld Albrechtsen i hvert fald aldrig svigter, når det gælder at få fyldt Folketingets spørgetid og det både skriftligt og mundtligt – og det er jo en slags kompliment.

Men allerførst må jeg sige, at jeg overhovedet ikke accepterer spørgerens præmis. Som bekendt har landet jo ikke skiftet regering, landet har fået en ny miljøminister, en konservativ miljøminister, men det er jo altså 2 måneder siden, og efter min bedste overbevisning er det absurd at efterlyse, som det fremgår af spørgsmålets formulering, afgørende ændringer på 2 måneder. Så kvikt ændrer et lands miljøpolitik sig altså ikke afgørende; det gør en regerings miljøpolitik selvsagt heller ikke, og det er der så heller ingen grund til.

Naturligvis vil der hele tiden være nye mål, og der vil være nye prioriteringer, men faktum er jo, at mange af de mål og handlingsplaner, vi arbejder med, har en tidshorison på mange år, nogle op til en halv snes år, og det gælder både nationalt og internationalt; tag f.eks. vandmiljøplanen fra i foråret.

Andre ting er så forligsstof, f.eks. naturforliget fra maj 2003, og det ville da ærlig talt være mærkeligt at lave afgørende ændringer på områder, hvor et flertal i Folketinget inden for de allerseneste år har vedtaget forlig/love eller på anden vis har forpligtet sig på en bestemt politik. Tag bare den skovlov, der lige er trådt i kraft, og den ændrede naturbeskyttelseslov, og man kunne nævne mange flere eksempler.

Igen er der jo altså ting, som der slet ikke er grund til at ændre. Eksempelvis fortsætter jeg da gerne linjen med at prioritere vand og natur, som det sker med de i alt 200 mio. kr. over de næste 4 år til et særligt initiativ vedrørende natur og vand. Virksomhedsordningen er lige trådt i kraft, og det er et spor fra min forgænger, som jeg selvfølgelig gerne viderefører. Ordningen tilbagefører som bekendt CO₂-afgifter til projekter inden for områder, der har potentiale for væsentlige miljøgevinster.

Men så har en ny minister selvfølgelig også nye prioriteringer. Jeg har eksempelvis prioriteret at få gjort det helt klart, at nedgangslinjen i de økonomiske bevillinger til miljøområdet stoppes; jeg har sat håndhævelse på dagsorde-

nen, bl.a. ud fra et klart ønske om, at systemet i langt højere grad skal være præventivt; jeg har fået regeringens opbakning til, at Danmark i forbindelse med Lissabonprocessen argumenterer stærkt for at prioritere miljøteknologi ud fra en tankegang om, at miljø og innovation inden for miljø kan bidrage til EU's vækst og beskæftigelse, fordi miljø ikke kun er en udgift, men i den grad også er en investering i fremtiden; jeg har også givet grønt lys for, at der blev udsendt en pjece om tilpasning til klimaforandringerne, og som noget nyt, at der nu bliver igangsat et arbejde med en egentlig tilpasningsstrategi.

Det sidste, jeg så kan nå at sige her, er, at jeg har fået en ny beføjelse på jordforureningsområdet, så miljøministeren får bemyndigelse til at ændre regionernes prioritering i større jordforureningssager, lidt i forlængelse af den linje, jeg jo også lagde i forbindelse med sagen om Kærgård Plantage.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu gjorde ministeren jo desværre meget ud af at beskrive, hvordan hun er bundet på hænder og fødder af alle mulige væmmelige forlig, ja, det var ikke ministerens udtryk, men det er jo nogle forlig, som ministeren har arvet.

Vi havde jo håbet på, at der bl.a. med hensyn til vandmiljøet kunne blive rettet op på de store mangler, der f.eks. er, når det gælder, at vi har alt for mange svin på svinefarmene, til at naturen kan bære det. Jeg stiller så spørgsmål til ministeren, og så får jeg det svar, at ministeren altså først i 2009 kan tage stilling til, om det nu er et problem eller ej. Så det må køre, som det kører, til 2009, og så får vi se.

Kl. 15.15

Det var jeg lidt ked af, og derfor havde jeg jo med spænding ventet på, om der så i spørgetiden her skulle komme noget rigtig nyt. Det gjorde der så ikke, bortset fra at ministeren henviste til, at hun har en plan om at standse nedskæringerne, ikke i denne finanslov, der skal vedtages for 2005, men måske efter et valg i 2006, hvis ministeren så stadig væk er minister.

Så jeg synes, vi nu står tilbage med spørgsmålet: Hvad vil ministeren egentlig som hovedlinje? Er der tale om, at der er en ny linje? Jeg synes ikke, det ligner det, men jeg håber da, ministeren kan uddybe det.

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Nu nævner spørgeren jo selv f.eks. vandmiljøplan III, og der må man sige, at den jo altså ikke

har haft mange måneder til at virke i. Og det kan jo ikke nytte noget, at hr. Keld Albrechtsen tror, at fordi der kommer en ny konservativ miljøminister, skal det være min opgave at føre den politik, han ikke kunne få flertal for her i Folketinget i foråret, hvor han altså ikke har argumenteret stærkt nok for sin politik. Sådan kan det jo ikke være.

Der er et forlig på vandmiljøplan III-området. Man har bl.a. ved evalueringen af vandmiljøplan II jo konstateret, at kvælstofudvaskningerne ved vandmiljøplan II var reduceret med 48 pct. siden midten af 1980'erne. Der er gennemført en skærpelse af den generelle regulering med den målsætning at reducere udvaskningen med yderligere 13 pct. i 2015 i forhold til 2003. Nu har man så en ny vandmiljøplan med en yderligere reduktion på 13 pct. Der sigter man så mod en balance mellem en ambitiøs generel kvælstofregulering og en supplerende regional regulering.

Det er der altså ikke noget mærkeligt i. Når vi har at gøre med virkelig langtrækkende ting, fordi det har kørt over lang tid, kan den samme regering da ikke komme efter 3-4 måneder og sige, at nu ændrer vi det forlig. Det ved hr. Keld Albrechtsen også godt.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu sagde ministeren, at jeg jo ikke kunne forlange, at ministeren allerede efter så få uger skulle kunne præsentere en hel masse resultater, der var gennemført. Det er jeg enig i, det kan vi ikke forlange.

Men det, jeg synes vi kunne forlange, var, at når regeringen præsenterer den nye minister som en ny miljøpolitisk profil, faktisk lancerer det som en kursændring, skulle der også være noget rent fysisk konkret indhold i det. Og der var vandmiljøet, synes jeg, oplagt, for vi ved jo alle sammen, det håber jeg også ministeren kan bekræfte, at f.eks. den vandmiljøplan, der blev aftalt i foråret, jo ikke kunne sikre gennemførelsen af EU's vandrammedirektiv i Danmark. Det ved vi jo godt, det mål kan jo ikke nås, og det skal nås til 2009. Og først i 2009, siger ministeren nu, vil hun vurdere situationen. Der kunne et nyt signal jo være: Jeg vil som minister sikre, at vi når målet i 2009, dvs. tage de nødvendige skridt nu.

Her vil jeg da så godt spørge: Var det en mulighed, at ministeren så kunne komme med den melding?

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Hr. Keld Albrechtsen lægger mig ord i munden, jeg ikke har sagt. Jeg har sagt, at der er lavet et forlig, der løber frem til 2009. Jeg har ikke sagt, at jeg vil sidde med hænderne i skødet indtil 2009, men jeg har sagt, at vi altså er nogle få måneder inde i vandmiljøplan III. Der er ingen mennesker, heller ikke hr. Keld Albrechtsen, der aner, hvordan det kommer til at virke, om det kommer til at give det resultat, vi havde ønsket, eller om det måske ikke gør det. Det er klart, at jeg da er opmærksom på det. Så må jeg jo tage diskussionen med hr. Keld Albrechtsen, hvis det viser sig, at den ikke virker, som eksperterne, der har siddet med det, og som tror på at den virker, siger.

Det er det samme med en pesticidhandlingsplan. Hvis det viser sig, at den ikke virker tilstrækkeligt, jamen så må vi da kigge på det. Sådan vil det altid være. Men hr. Keld Albrechtsen vil have, at man få måneder efter, når der er lavet en stor politisk aftale, skal skrotte store komplicerede aftaler, der er lavet, bare fordi der kommer en ny person ind på banen, og bare fordi hr. Keld Albrechtsen ikke var en del af det forlig dengang.

Keld Albrechtsen (EL):

Når vi ser på budgettet, henviste ministeren så til de her 200 mio. kr. Det har vi undersøgt omhyggeligt i Miljøudvalget, og jeg tror, at ministeren selv havde den opfattelse, da hun blev minister, at nu skulle det være slut med nedskæringerne, og at der måske endda skulle komme flere penge til f.eks. sådan noget som naturgenoprettelse.

Så viser det sig, når vi går det efter i sømme, at de 200 mio. kr. er stykket sammen af andre nedskæringer, sådan at nettoresultatet i virkeligheden er, at der i finansloven for 2005 gennemføres en samlet nedskæring på Miljøministeriet. Det har ministeren jo så også efterfølgende erkendt.

Kl. 15.20

Men den nedskæring er ministeren stadig væk indstillet på at gennemføre. Det synes jeg er besynderligt, for hvis det var et virkelig nyt signal, så ville ministeren da gå ud og sige, at vi fjerner den nedskæring i budgettet for 2005. Kunne vi så ikke få et tilsagn om det?

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Jeg ved ikke, om hr. Keld Albrechtsen mener, at han selv afslører sådan en stor ting her for of-

fentligheden og for Folketinget. Jeg har ikke efterfølgende erkendt noget som helst. Jeg har været fuldstændig klar over, hvordan de der ting var. Jeg har sagt åbent, vi har sagt i åbne samråd i Miljøudvalget, at ja, det er stykket sammen på den måde, det nu engang er, og jeg kunne ikke drømme om at gå ind og benægte, at det er sådan, det hænger sammen.

Men jeg har jo også sagt, at de tal lå i finanslovsforlaget for 2005 den 2. august, da jeg blev udnævnt. Det ved hr. Keld Albrechtsen jo også udmærket godt. Det er så også baggrunden for, at der, hvor jeg har fokuseret, er at sige, at i den første finanslov, som jeg så som en del af en regering får lejlighed til at kunne have indflydelse på, har jeg nu fået regeringens koordinationsudvalg til at være enig med mig i, at der ikke skal ske yderligere nedskæringer på Miljøministeriets område i 2006. Der skal ske rationaliseringer og effektiviseringer og sådan noget, som der skal alle steder, men pengene går tilbage til Miljøministeriet med mulighed for også at udvide rammen derudover.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 10

12) Til miljøministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Er ministeren enig i, at svarene på de spørgsmål, som spørgeren har stillet den 9. september 2004, jf. spørgsmål nr. S 5419-5434 og 5439-5441, viser, at der ikke er sket ændringer i ministerens politik i forhold til hendes forgænger?«

Skriftlig begrundelse

Ministeren har besvaret 18 spørgsmål stillet af spørgeren den 9. september 2004, som havde til formål at afklare, om ministerrokaden ville indebære en positiv ændring af regeringens miljøpolitik. Svarene på de 18 spørgsmål giver det fuldstændig klare og entydige billede, at den ny minister uden væsentlige ændringer ganske enkelt viderefører sin forgængers politik.

Keld Albrechtsen (EL):

Det her spørgsmål bygger på den problemstilling, at ministeren har besvaret 18 spørgsmål, som jeg har stillet i en samlet pakke, og en række yderligere spørgsmål, hvor jeg har udvalgt cen-

trale områder inden for miljøpolitikken for at prøve at undersøge, om der var en kursændring fra regeringens side, om der var en lidt blødere miljøpolitik, eller om den hårde linje over for det grønne, som regeringen har stået for hidtil, ville fortsætte.

Jeg må indrømme, at som svarene tegner sig nu, hvor de er ved at være besvaret alle sammen, så ligner det noget en tilståelsessag, som ministeren har med herover i spørgetiden i dag. Derfor vil jeg bare spørge: Vil ministeren tilstå, at der ikke er noget nyt fra regeringens side på miljøet? Det fortsætter i samme skure som under ministerens forgænger.

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Ministeren vil gerne tilstå, at uanset hvilken miljøpolitik denne regering laver, så kommer vi ikke til at gøre hr. Keld Albrechtsen tilfreds. Så jeg tror, at hvis hr. Keld Albrechtsen skal have gennemført noget af sin politik, er det rimeligt at lave den via nogle andre end landets borgerlige regering. Sådan tror jeg altså vi må konstatere at arbejdsdelingen nok vil være mellem os i langt, langt de fleste tilfælde.

Men igen må jeg jo sige, at jeg ikke rigtig kan acceptere præmissen for spørgsmålene. Det er jo klart, at hr. Keld Albrechtsen gerne vil have, at jeg skal tage afstand fra min forgænger på spørgsmål a, b, c, d, q, og det har jeg altså ikke tænkt mig. Det er en mærkelig præmis og en præmis, som jeg ikke køber.

Det der med, at hr. Keld Albrechtsen er imod regeringens politik, gælder vel nogenlunde undtagelsesfrit på alle områder, og jeg beklager, at hvis hr. Keld Albrechtsen skal have den ændret, så skal han have det via nogle andre end mig.

Men som jeg lige har sagt, har jeg faktisk slået nogle overordnede temaer an. Det er nu nok også i det overordnede, man som minister kan præge mest. Det er nogle temaer, hvor jeg vil forsøge at præge fremtidens miljø- og naturpolitik. Jeg gav en del eksempler på det før, men jeg kan da også godt tilføje nogle ting yderligere til listen.

Jeg har bedt Skov- og Naturstyrelsen om at se på, om det i forbindelse med en kommende lakseforvaltningsplan er muligt at udpege yderligere vandløbsstrækninger i Ribe Å for at beskytte den danske vildlaks yderligere. Jeg har sat i værk, at vi nu får et bud på, om der kan findes en fornuftig teknisk og økonomisk løsning i Kærgård Plantage, en sag, der har ligget i årtier, uden at nogen – heller ikke hr. Keld Albrechtsen

– har gjort noget ved den. Kan den løses, så skal vi gøre det, og kan den ikke løses, så må vi turde sige det til vælgerne.

Jeg har også over for Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg tilkendegivet, at jeg vil invitere til drøftelse om grænseværdier. Det er for mig at se et helt centralt emne, som vi skal have diskuteret på et sagligt og forhåbentlig også fordomsfrit grundlag.

Nu kan jeg se, at lampen allerede lyser her, så jeg vil bare lige sige en ting til: I forbindelse med Lissabonprocessen har jeg foreslået, at kvotedirektivet ændres, så der åbnes mulighed for, at man kan bortauktionere 15 pct. af CO₂-kvoterne, og det provener, der kommer ind til staterne derfra, kan bruges til vedvarende energi. Det er altså faktisk også en ny ting.

Kl. 15.25

Keld Albrechtsen (EL):

Det med kvoterne glæder jeg mig til at høre om. Men ellers må jeg jo sige, at det sådan set ikke er specielt imponerende, det katalog over ting, ministeren så kommer med. Det er fint med ministerens laks. Det ved ministeren, det støtter jeg også – og Kærgård Plantage.

Men nu snakker vi altså om hovedlinjen i regeringens miljøpolitik. Ministeren vil også komme med en pjece. Det er også flot. Men det er, ligesom der mangler de bærende ting. Der mangler det helt grundlæggende på vandmiljø, kemikalier.

Nu nævner ministeren så selv grænseværdier. Jamen er det ikke korrekt, at vi havde et samråd, hvor jeg faktisk spurgte ministeren, om ikke ministeren ville tage skridt til at få strammet op på de grænseværdier? Men det ville ministeren ikke. Ministeren ville godt lave alle mulige udredningsarbejder. Det får vi også bekræftet i dag, men ministeren ville jo rent faktisk ikke gøre noget ved det.

Så jeg synes, det samlede billede tegner, at vi måske nok har fået en minister, der har nogle gode hensigter, og som godt vil skrive pjecer om det, men når det kommer til den praktiske handling på de centrale spørgsmål, udebliver handlingen.

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Jeg kan jo godt undre mig over, at hr. Keld Albrechtsen synes, at det der med sådan en tilpasningspjece – nu blev den vist også gjort lidt mindre, end den var – er en lille ting. Det er faktisk en ret central ting i hele vores klimadiskussion,

om vi skal sige: Nå ja, men det går jo nok, eller om man begynder at sige nej. Om vi så førte verdens bedste klimapolitik fra i morgen, så er der ophobet nogle ting i atmosfæren, som vi er nødt til at tage højde for kommer.

Derfor gav jeg grønt lys for, at der blev udsendt det her klimatilpasningshæfte. Derudover – det stopper jo ikke der, det hørte hr. Keld Albrechtsen jo også godt jeg sagde før – har vi også bedt om, at der nu bliver lavet en egentlig klimatilpasningsstrategi. Det er faktisk en reel ny ting. Det er ikke en lille ting. Et af de største emner, vi overhovedet har med at gøre, er klimaet.

Nu var hr. Keld Albrechtsen så glad og glædede sig over laksen og habitatet og Kærgård Plantage, så lidt fremad kommer vi da. Men jeg synes egentlig også, at der på nogle af de andre områder var grund til, at hr. Keld Albrechtsen så kunne glæde sig.

Nu blev kemikalier lige nævnt – nu kan jeg se, at lampen allerede igen blinker – og jeg har jo på et af mine første møder med udvalget givet udtryk for, at når der er politiske drøftelser omkring REACH, vil jeg gerne deltage på konkurrenceevnemøde. Det er faktisk også en ny linje.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes også og har respekt for, at ministeren gerne selv vil deltage. Problemet var bare, at i de besvarelser, ministeren kom med netop omkring grænseværdier – og nu nævner ministeren grænseværdier som noget, der skulle være nyt – var svaret altså bare, da vi havde samråd, men det håber jeg så er på vej til at blive lavet om, at ministeren ikke ville tage skridt til at stramme op på det område med grænseværdier.

Vi vil på baggrund af det, vi nu har undersøgt på de forskellige områder, som ministeren har oplyst som svar på de forskellige spørgsmål, fra oppositionens side selvfølgelig tage skridt til, at vi får en generel miljødebat, en forespørgselsdebat her i Folketinget om hovedlinjen i regeringens miljøpolitik, for det synes jeg er helt alvorligt tiltrængt. Så kan vi jo i den debat grave lidt mere i de enkelte projekter.

Men jeg vil bare spørge ministeren: Kan ministeren virkelig leve med, at budgetproblemet for 2005 tilsyneladende slet ikke bliver løst, at nedskæringerne ikke bliver fjernet, at vandmiljøplanen skal have lov til at slingre helt frem til 2009, at der ikke sker stramminger i grænseværdierne, at der bliver ved med at blive plastret bebyggelser op i det åbne land, fordi ministeren i sine svar siger, at hun ikke vil ændre på de bestem-

melser, som den tidligere minister fik gennemført, og som betyder, at man kan opføre sommerhuse tæt ved kysten osv.?

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Ja, det er mange og også komplekse emner, spørgeren rejser i forhold til, hvor meget tid der er her. Men jeg vil bare sige, at grænseværdier får vi jo f.eks. lejlighed til at diskutere nu her den 1. november, når det såkaldte kriterieudvalg kommer med bud på grænseværdier for jord. Det bliver en helt konkret anledning. Der glæder jeg mig til at se, om hr. Keld Albrechtsen, havde jeg nær sagt, så er til noget på det punkt, når vi når dertil.

Så kan jeg jo bare konstatere, at det, der fylder mest i hr. Keld Albrechtsens hoved og bliver ved med at gøre det, er spørgsmålet om budgettet. Personligt mener jeg ikke, der kan koges sådan ret meget mere suppe på det, men man er velkommen til at gøre det.

Med hensyn til vandmiljøplan III synes jeg, jeg meget klart har sagt, at der er et forlig, som den nuværende regering står bag, er forpligtet på.

Kl. 15.30

Jeg synes egentlig også, at af respekt for Folketinget er det vel ikke normalt at indgå forlig, der rækker 5, 6, 7 år frem i tiden og så komme og ville ændre dem allerede efter få måneder. Det er vel heller ikke særlig respektfuldt over for de mennesker ude omkring i det ganske land, der prøver at indrette sig efter, hvad de tror er politikken i en lidt længere periode. Men hvis der er noget af det, der ikke virker tilfredsstillende, må man selvfølgelig altid kigge på det og justere det.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu får vi jo den store debat i salen – det vil vi i hvert fald tage initiativ til, og det håber jeg også regeringen synes er en god idé – så afslutningsvis vil jeg bare spørge ministeren, om hun ikke synes, at det i virkeligheden var en slags falsk reklame, statsministeren lagde frem, da han udnævnte en ny minister for ligesom at foregøgle befolkningen, at nu skulle der føres en anden miljøpolitik her i landet.

Var det i virkeligheden ikke vildledende markedsføring, statsministeren var ude i? Statsministeren udnævner en minister, som statsministeren ved er populær, og som også har mange sympatiske sider – det skal jeg gerne anerkende – men som bliver udstyret med absolut ingen-

ting til at kunne lave en ny politik, er bastet og bundet af alt, hvad den tidligere minister har lavet, og som også har bekræftet i dag, at hun er bastet og bundet og ikke har været i stand til at præsentere virkelige forslag til fremskridt på miljøområdet. Så synes jeg bare, man skal erkende, at det altså er gammel vin på nye flasker, og at der ikke rigtig er noget i det. Det synes jeg en regering skal gøre. En regering skal stå ved, hvilken linje den har, og ikke forsøge at tilsminke kendsgerningerne gennem forskellige manøvrer.

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Jeg må medgive hr. Keld Albrechtsen, at jeg er sikker på, at det har holdt hårdt at gemme den dom helt til i dag. Det er jo dybest set det, hr. Keld Albrechtsen har ment fra den første dag, og det er fuldstændig uafhængigt af, hvilken miljøpolitik jeg ville føre, og hvilken miljøpolitik regeringen ville føre. Sådan er spillet bare, og det accepterer vi.

Jeg synes egentlig: Når man ser ned over nogle af de ting, jeg har haft lejlighed til at nævne i dag, er det så egentlig så tosset, hvad der er nået på 2 måneder? Jeg ved ikke, hvad hr. Keld Albrechtsen har opnået af konkrete politiske resultater til gavn for miljøet i de sidste 8 uger, men hvis vi kan vise en resultatliste, der ser omtrent sådan ud, hver gang der er gået 2 måneder, skal det såmænd nok gå.

Jeg ser da frem til den store debat. Noget af det, der kan være lidt ærgerligt, er jo de mange, mange kræfter, man som minister skal bruge på at svare på meget, meget bittesmå og somme tider finurlige og polemiske spørgsmål, frem for at vi netop sammen kunne diskutere de lidt større linjer. Jeg ville se meget frem til – jeg kan se, at hr. Keld Albrechtsen nikker – hvis det kunne være et sådant løfte, der blev givet fra den anden side her i dag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Bortfaldne spørgsmål

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Spørgsmål nr. S 5587, der er stillet til finansministeren af hr. Jacob Buksti, og spørgsmål nr.

S 5325, der er stillet til udenrigsministeren af hr. Jeppe Kofod, er taget tilbage af spørgerne. Spørgsmålene, der hermed er bortfaldet, lød således:

Spm. nr. S 5587

Til finansministeren (15/9 2004) af:

Jacob Buksti (S):

»Vil ministeren, idet der henvises til ministerens svar på spørgsmål nr. S 5221, bekræfte, at udviklingen i skattetrykket fra 1993-2001 ligesom udviklingen fra 2001-2004 også dækker over en række forskydninger mellem de enkelte delkomponenter, herunder en række forhold, der ikke er udtryk for ændret skattebelastning eller regelændringer, og at udviklingen i skattetrykket derfor i sig selv ikke kan tages som udtryk for skattebelastningen i den pågældende periode?«

Spm. nr. S 5325

Til udenrigsministeren (6/9 2004) af:

Jeppe Kofod (S):

»Vil udenrigsministeren bl.a. på baggrund af sagerne i Malaysia og USA gøre Mærsk-koncernen opmærksom på, at danske virksomheder bør efterleve vedtagne standarder i deres virksomhed ude i verden?«

(Spm. nr. S 5325).

Skriftlig begrundelse

Da Maersk Medical var ejer af virksomheden Euromedical i Malaysia, blev de den 1. februar 2002 indklaget for Det Danske Kontaktpunkt for brud på OECD's retningslinjer for multinationale selskaber med baggrund i, at de ikke ville lade medarbejderne være repræsenteret af en fagforening efter eget valg, nemlig Rubber Products.

Nu er det i USA, at Mærsk-koncernen beskyldes for brud på arbejderrettigheder. Sagen herom har været omtalt i den forløbne uge i Jyllands-Posten, Politiken og Berlingske Tidende.

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Kaj Ikast):
Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen,
torsdag den 7. oktober 2004, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til
den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 15.34
